

O MONTE

Boletín informativo da Asociación Forestal de Galicia

Ano XV nº 38
1º trimestre 2002

**A saúde dos nosos bosques
Produccións complementarias
Melloras na fiscalidade das C.M.V.**

Tratamientos fitosanitarios

de

Gonipterus scutellatus

(gorgojo del eucalipto)

Productos autorizados

Empresa Reboreda S.L.

Domicilio social: Km. 156, Carretera Porriño-Redondela.

Domicilio Postal: Apdo. de correos 8193, 36200 Vigo.

Teléfono: 986 33 75 02, Fax: 986 33 75 00, E-mail: Reboreda@infonegocio.com

Móvil: 647 53 41 34

Edita
Asociación Forestal de Galicia

Consello de Redacción

Xosé Represas Giráldez
Francisco Fernández de Ana Magán
Francisco Dans del Valle
Julio Ruiz Cagigal
Braulio Molina Martínez
Mª Cristina Verde Figueiras

Equipo de Redacción

Francisco Dans del Valle
Beatriz Fernández Figueira
Xosé Represas Giráldez
Daniel Rodríguez Cebreiro
Mª Cristina Verde Figueiras

Coordinación

Mª Cristina Verde Figueiras

Deseño e maquetación

seteseito

Fotografía de portada

José Pardo

Imprime

Imagraf, S.L.

Sede Central

Rúa do Vilar, nº 33, 1°
15705 Santiago de Compostela
Tel.: 981 564 011
Fax: 981 563 379
asforgal@iies.es

Oficina en Xinzo-Ponteareas

Centro Cultural de Xinzo
36891 Ponteareas (Pontevedra)
Tel.: 986 660 864
Fax: 986 661 791
afgxinzo@iies.es

Oficina en As Pontes

Avda. de Ortigueira, nº 49, baixo
15320 As Pontes (A Coruña)
Tel. e fax: 981 440 537
afgpontes@iies.es

Oficina en Ortigueira

Avda. General Franco, nº 65, baixo
15330 Ortigueira (A Coruña)
Tel. e fax 981 400 905
afgorti@iies.es

A Asociación Forestal de Galicia é membro fundador da Unión de Selvicultores do Sur de Europa (USSE), da Confederación de Selvicultores de España (COSE), do Instituto Europeo do Bosque Cultivado (IEBC), da Confederación Europea de Proprietarios Forestais (CEPF) e da Asociación para a Certificación da Xestión Forestal Sostible (PEFC-España).

IMPRESO EN PAPEL ECOLÓXICO "PRESCOL" SARRIÓ
PAPEL 90% PASTA DE FIBRA VIRXE DE EUCALIPTO
PROCEDENTE DE BOSQUES DE XESTIÓN SOSTIBLE.

PROBLEMAS CO EUCALIPTO

FISCALIDADE DOS MONTES VECIÑAIS

Entre as diversas tarefas que a Asociación ten abordado nos últimos meses, e das que damos conta nesta revista, destacan pola súa importancia, vital para os propietarios particulares e as comunidades de montes, dúas cuestións: a fiscalidade das comunidades e os problemas relacionados co eucalipto.

¿Que está pasando co eucalipto? Por un lado asistimos á época máis negativa en canto ao rendemento das plantacións. Como consecuencia dos ataques do goniptero e da *Mycosphaerella spp.*, danse mermas do 20 ao 30% na produción de madeira naquelas áreas máis afectadas. A esta perda de rendabilidade, hai que sumarlle os gastos dos tratamentos que necesariamente temos que facer.

Mentras isto sucede nos nosos montes, a industria rebaixa de forma continua os prezos de compra. Na sección de prezos da madeira deste número de *O Monte*, amósase con claridade a baixada continuada dende 1998 dos prezos da madeira de eucalipto, sendo actualmente inferiores a 1996, e pola contra, ben sabemos que os custes da nosa actividade mantiveron un incremento anual de máis do 3%.

Pero por se este panorama negativo non abundase, a principal industria consumidora de eucalipto, anuncia unha nova baixada nos prezos e ó mesmo tempo segue importando madeira para o seu consumo.

Ben sabemos que o mercado da madeira é un dos máis globais de ámbito mundial, e polo tanto calquera industria pode utilizar madeira doutros países, sen ter barreiras de entrada. Pero isto que parece razoable en épocas de escasa oferta cercana á industria transformadora e con elevados prezos, que limita a súa competencia no mercado dos produtos que fabrica, non é precisamente o que está ocorrendo agora.

Creemos que a industria debe estar interesada en asegurar a medio e longo prazo un suministro de madeira próximo ás súas plantas de produción. Para os propietarios, a situación actual non asegura a viabilidade das producións forestais, situación que nos obriga a pensar noutras posibilidades, ¿Debemos pensar xa nas plantas de transformación de biomasa en enerxía eléctrica?.

O réxime fiscal especial para as Comunidades de Montes, vixente dende 1999, supuxo un enorme esforzo para as Xuntas Rectoras. Despois deste período inicial, a AFG tomou a iniciativa de analizar a incidencia da súa aplicación, e de forma documentada, rigorosa e co apoio das comunidades que participaron nas xornadas de debate celebradas, plantexamos a necesidade de reclamar a súa modificación antes de 2003 para garantir a consolidación da Institución Veciñal e a viabilidade das súas funcións e do futuro dos nosos montes veciñais.

[Sumario]

- 5 ACTUALIDADE**
A saúde dos nosos bosques
- 9 ENERXÍA EÓLICA**
Os propietarios forestais e os parques eólicos
- 10 COLABORACIÓN**
Produccións complementarias do bosque galego
- 14 EUROSILVASUR**
Conclusións do estudo sobre medición e valoración de madeira en Galicia
Asinamento dun convenio de colaboración para a realización dun documental de televisión
- 16 INFORMES TÉCNICOS**
Comparación entre el *Eucalyptus globulus* y el *Eucalyptus nitens*
- 18 FISCALIDADE**
Melloras na fiscalidade que afecta ós montes veciñais en man común
Obrigas contables e fiscais das Comunidades de Montes Veciñais en Man Común
- 21 PEFC**
La aprobación del Sistema de Certificación Forestal PEFC-España, en su recta final
- 22 SANIDADE FORESTAL**
A seca das sobreiras
- 24 TECNOLOXÍA**
Calefacción con biocombustibles en bloques de viviendas
- 26 NOTICIAS BREVES**
- 30 NOVIDADES BIBLIOGRÁFICAS**
- 32 PARTICIPACIÓN DA AFG EN ACTOS DE INTERESE FORESTAL / AXENDA**
- 34 PREZOS DA MADEIRA**

A Asociación Forestal de Galicia organiza unha viaxe a Forexpo 2002 (Burdeos)

A Asociación Forestal de Galicia organiza, en colaboración coa Consellería de Medio Ambiente, unha viaxe de seis días de duración a La Rioja, e Sur de Francia entre o 31 de maio e o 6 de xuño de 2002, na que se visitarán plantacións de *Pseudotsuga menziesii* (pino de Oregón ou abeto Douglas), e frondosas produtoras de madeira de calidade. O día cinco visitarase en Burdeos a feira forestal Forexpo.

Os socios e socias interesados en participar deberán poñerse en contacto con calquera das oficinas da AFG.

XVI Asemblea Xeral Ordinaria da Asociación Forestal de Galicia

As Pontes de García Rodríguez (Casa Dopeso), 25 de maio de 2002

Para asistir á XVI Asemblea Xeral da AFG alugaranse dous autobuses con saída de Pontearreas e de Santiago de Compostela que desplazarán ós socios que o desexen ata As Pontes para asistir á Asemblea. Pola tarde farase unha **visita guiada ás Fragas do Eume**, volvendo ós seus puntos de orixe á tardiña.

Para máis información sobre a reserva para a comida e o autobús deberán poñerse en contacto coa oficina da AFG máis próxima antes do xoves día 23 de maio.

A SAÚDE DOS NÓSOS BOSQUES

A Asociación Forestal de Galicia solicitou á Consellería de Medio Ambiente a creación dun Comité de Sanidade Forestal

AXunta de Goberno da Asociación Forestal de Galicia foi recentemente recibida polo Conselleiro de Medio Ambiente da Xunta de Galicia e o Director Xeral de Montes e Industrias Forestais, cos que se trataron diversos temas de interese para os propietarios forestais entre os que se destacaron: os actuais problemas sanitarios dos montes galegos, a mellora das axudas á selvicultura e a mellora e conservación da rede pública de infraestructuras forestais. A situación sanitaria das principais masas forestais galegas está causando unha fonda e crecente preocupación entre os propietarios de montes e as comunidades de montes veciñais. Ademais das condicións climáticas dos últimos anos

que propiciaron a expansión de determinados axentes, a aparición de novos patóxenos antes inactivos ou inexistentes, a explosión da poboación como o goniptero, os efectos da contaminación ambiental, a intensificación da produción da planta forestal e o aumento do comercio transrexional da madeira son algunhas das causas que consideramos que provocaron a situación actual. Os danos non se limitan a unha especie forestal, senón que todas as nosas especies de interese comercial presentan algunha patoloxía de importancia para a súa produción. Ó noso entender, enfrentámonos ó problema máis grave sufrido polos montes galegos despois dos incendios forestais. Como ocorreu daquela,

parece preciso reduci-lo perigo actual a niveis controlables e transmitir ós selvicultores os coñecementos precisos para poder convivir con estes novos hóspedes do monte.

Pola súa magnitude e intensidade, o problema deber ser abordado cun plantexamento integral que contemple os factores ou variables vencellados. Como punto de partida esencial, este novo plantexamento debe contar co respaldo e coa colaboración activa de tódolos actores do sector forestal, en particular é preciso desenvolver unha intensa cooperación entre a administración competente e os propietarios forestais.

Principais axentes, bióticos e abióticos que causan importantes danos nos montes galegos

É difícil facer unha selección dos axentes que máis están afectando ás masas forestais galegas. Non obstante, considerando os avances na súa expansión, os danos económicos que

causan, as dificultades que presenta o seu tratamento e a preocupación que despertou entre os profesionais do sector, poderíamos destacar os seguintes:

■ ***Cryphonectria parasitica***. O cancro do castiñeiro está causando un desastre ecolóxico e productivo nos soutos máis importantes de Galicia. O risco de desaparición destes ecosistemas é moi alto. O seu tratamento resulta moi custoso e complicado de levar á práctica.

■ ***Armillaria ostoye***. Os danos que causan nos primeiros anos de instalación dos piñeirais son en ocasións graves e moi espectaculares, desanimando novas iniciativas de inversión forestal. Pódese realizar unha labor preventiva empregando

Pé de *Pinus pinaster* afectado por *Armillaria*

neira continua, así como outras industrias de forma esporádica causan importantes danos nas masas arborizadas situadas nas direccións dominantes dos ventos que arrastran os elementos contaminantes producidos por estas industrias. A información que reciben os propietarios forestais sobre este tipo de axentes contaminantes é nula e tamén se descoñecen as medidas correctoras que se están empregando ou que se poden empregar no futuro nestas industrias.

Medidas a desenvolver

Una programa eficiente de prevención e control fitosanitario debe contemplar múlti-

pola súa magnitude e intensidade, o problema deber ser abordado cun plantexamento integral que contemple os factores ou variables vencellados

unha mellor calidade de planta e efectuando unha intensa labor de divulgación de técnicas de repoboación axeitadas. Algúns dos sistemas de repoboación que se empregan na actualidade contribuen á propagación do fungo.

■ ***Mycosphaerella spp.*** Este patóxeno de recente identificación en Galicia produce danos no eucalipto que poden chegar a ser moi graves. Nun período de tempo moi reducido, dous ou tres anos, este fungo extendeuse ás masas máis productivas de eucalipto de Galicia. O nivel de coñecementos sobre a bioloxía e tratamento deste patóxeno é aínda baixo.

■ ***Dothistroma* e outros patóxenos afíns**. Están producindo graves danos na maioría dos piñeirais de *P. radiata*. Nunha gran parte de Galicia os seus

síntomas enmascáranse cos medríos anuais, pero os seus danos van en aumento nas plantacións. Coñécese o seu tratamento mediante labores selvícolas e aplicación de produtos funxicidas.

■ ***Gonypterus scutellatus***. Tódalas masas de eucalipto galegas están, en maior ou menor grao, atacadas por este insecto. A explosión da poboación do goniptero durante os anos 1999, 2000 e 2001 non foi abondo controlada polo parasitoide *Anaphes nitens*. A importancia dos danos causados en numerosas áreas de eucalipto fai preciso desenvolver un tratamento integrado no que se inclúa tanto o control biolóxico coma o químico e outros métodos de loita.

■ **Contaminación ambiental**. As centrais térmicas, de ma-

ples actuacións que se deberán desenvolver de maneira articulada e con obxectivos finalistas moi claros. É o que se coñece como control e loita integrada. Con esta perspectiva, as medidas que ó noso entender deberían acometerse en Galicia con carácter de urxencia son as seguintes:

■ **Unificación de competencias na Administración Autonómica**. É preciso terminar coa dispersión de competencias en materia de sanidade forestal. No marco da iniciativa pública, as medidas a implementar e as actuacións a desenvolver deben ser responsabilidade dun so órgano administrativo con posibilidade de declarar o estado de praga se fose preciso.

■ **Control biolóxico**. Debe ser responsabilidade dunha única autoridade administrativa con

competencias na materia. A Administración debe actuar neste ámbito a partir dunha planificación rigorosa, informando periodicamente sobre as súas actuacións e efectuando de maneira continua as labores de avaliación, supervisión e seguimento.

■ **Tratamentos químicos de choque.** Trátase de coñecer os tratamentos a aplicar nos casos de danos graves, de dispoñer de información correcta sobre os produtos autorizados e rexistrados para as distintas patoloxías.

■ **Realización de tratamentos intensivos, químicos e selvícolas, en masas forestais con ataques de alta intensidade a fin de impedir a expansión dos patóxenos.** Existen comarcas ou zonas forestais que foron moi afectadas por distintas enfermidades ou pragas. Nestas zonas, é preciso actuar con urxencia e intentar erradicar ou controlar os ataques.

■ **Creación de barreiras de control arredor dos focos de penetración de axentes.** Son actuacións intensivas naqueles sitios nos que distintas actividades comerciais xeneraron a introducción de patóxenos ou existe o risco de introducilos.

■ **Creación de discontinuidades en masas arborizadas monoespecíficas.** Débense establecer discontinuidades de vexetación a fin de filtrar ou impedir os avances de determinados patóxenos.

■ **Actuacións administrativas de inspección e control.** Trátase de efectuar de maneira sistemática operacións de control fitosanitario nos viveiros forestais, nos parques de madeira (os establecidos en industrias forestais, os existentes en estacións de ferrocarril e noutros sitios, así como os cargadeiros permanentes situados nos

montes) e nos portos polos que entra madeira do exterior ou doutros sitios de risco.

■ **Promoción de tratamentos selvícolas de prevención.** É preciso difundir as técnicas de prevención hoxe coñecidas e abrir liñas de estudo sobre os temas menos coñecidos.

■ **Divulgación e formación a propietarios forestais e axentes forestais.**

■ **Establecemento dunha liña permanente de mellora xenética para conseguir individuos ou híbridos con capacidade de resistencia ós ataques dos principais axentes.**

■ **Impulso das relacións en materia fitosanitaria coas rexións limítrofes a Galicia e cos países cos que se manteñen intercambios de produtos forestais.**

■ **Intensificación e apoio decisivo á investigación neste campo como base imprescindible para alertar ante posibles perigos e para realizar unha loita integrada.**

Instrumentos precisos

Dacordo coa nosa opinión o inicio dun programa intensivo

de actuación neste ámbito precísaríase da disposición dos seguintes medios e instrumentos:

■ **Creación dun Comité de Sanidade Forestal** formado por representantes da administración competente, expertos, investigadores e representantes dos propietarios forestais. O seu cometido sería marcar os obxectivos, determinar as medidas a desenvolver, así como realizar as tarefas de seguimento e control das actuacións.

■ **Constitución por parte da Administración dunha unidade de expertos** con dedicación prioritaria ós problemas fitosanitarios forestais. Esta unidade debería actuar dentro do órgano que ostente as competencias administrativas nesta materia.

■ **Dotación dunha partida orzamentaria específica** cos suficientes recursos para garantir os gastos de tratamento, de seguimento, e as posibles axudas.

■ **Introducción dunha liña de axudas públicas a propietarios forestais** para financiar os tratamentos coa condición de aplicalos en áreas suficientemente extensas.

Prem Govender, investigador na Universidade de Pretoria (Suráfrica) experto en goniptero visitou Galicia convidado pola Asociación Forestal de Galicia

O 25 de Xaneiro visitou Galicia, convidado pola Asociación Forestal de Galicia, o investigador Suráfricano Prem Govender, experto en pragas forestais, para visitar as localidades galegas afectadas polas pragas do goniptero e *Myndus herella*. Acompañado polos membros e directivos da AFG visitou diferentes plantacións situadas na provincia de Pontevedra e no norte de Galicia para poder apreciar a importancia que estas pragas están facendo en Galicia. Posteriormente reuniu con grupo de representantes da Administración, investigadores e selvicultores afectados por goniptero en Cedeira, a quen lles expuxo os detalles do avance destas pragas en Suráfrica, onde o 32% da superficie forestal está destinada a eucalipto. O goniptero chegou a Suráfrica en 1916 nos arredores de Cidade do Cabo onde tan só existían masas de *Eucalyptus globulus*, a devastación acadou dimensións coma as que se conseguindo nalgúns lugares de Galicia, pero non en Galicia a menos de dez anos facendo tratamentos combinados.

FOREXPO

2002

5-6-7 de junio
BURDEOS
Technopole Gironde
Francia

LA FERIA
EUROPEA
DE LA SILVICULTURA
Y DE LA EXPLOTACIÓN
FORESTAL

A las puertas de Burdeos, comunicado por la estación de tren de alta velocidad y del aeropuerto internacional, **FOREXPO 2002** les sitúa en el cruce de caminos del mercado forestal de la Europa del Norte y del Sur.

En torno a 400 expositores y 500 marcas internacionales, presentarán sobre 70 ha de exposición en pleno bosque, a más de 30 000 visitantes franceses y extranjeros las últimas tecnologías en materia de silvicultura y de explotación forestal, a tamaño natural y en tiempo real.

FOREXPO es una cita para quienes desean exponer, informarse, descubrir o encontrarse en un entorno donde todo está previsto para facilitar la eficacia y la convivencia.

¡Reserven estas fechas y hasta pronto!

FOREXPO GIE

6, Parvis des Chartrons - 33075 Bordeaux Cedex Francia
Tel. : +33 5 57 85 40 18 - Fax : +33 5 56 81 78 98
E-mail : info@forexpo.fr - <http://www.forexpo.fr>

OS PROPIETARIOS FORESTAIS E OS PARQUES EÓLICOS

A maioría dos propietarios forestais, tanto propietarios particulares como comunidades de montes en man común, segundo a enquisa, carece de información axeitada sobre a instalación dos parques eólicos nos montes.

Tan só un 10% das comunidades de montes e un 14% dos propietarios particulares afirma ter información abondo sobre a implantación de parques eólicos.

Este dato resulta aínda máis significativo se temos en conta que un 12% dos socios particulares e un 22% das comunidades de montes teñen propiedades afectadas pola instalación dos parques, e que o 69% dos propietarios particulares con terreos afectados por parques eólicos sinala que non dispón de información abondo o que quere dicir que non só hai unha falta de información xeneralizada senón que incluso aqueles propietarios afectados directamente polas instalacións non están abondo informados.

Fórmulas de compensación ó propietario pola instalación de parques eólicos

Na enquisa ofrecíanse varias fórmulas de compensación ós propietarios:

■ Cobrar unha indemnización pola expropiación dos terreos afectados.

■ Participar como accionista da empresa que os xestiona.

■ Cobrar un arrendamento fixo por superficie afectada durante a vida do parque.

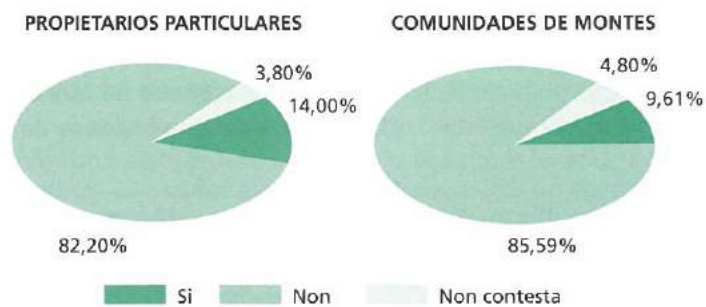
A Asociación Forestal de Galicia, dentro do marco do proxecto Eurosilvasur, realizou o pasado verán unha enquisa entre os seus socios e socias para coñecer a súa opinión sobre diferentes aspectos relacionados co eido forestal. Entre os temas que se abordaban figuraban os parques eólicos.

■ Cobrar un arrendamento en función dos beneficios do parque.

A maioría dos propietarios (tanto particulares como comunidades de montes) prefiren como forma de compensación cobrar un arrendamento fixo pola superficie afectada durante a vida do parque e mais a de cobrar un arrendamento en función dos

beneficios do mesmo. En canto á opción de cobrar unha indemnización pola expropiación dos terreos (fórmula preferida polas empresas promotoras dos parques) ningunha das comunidades entrevistadas se amosou partidaria deste tipo de compensación e entre os propietarios particulares tan só un 6,8% optou por esta opción.

¿Ten vostede información abondo sobre a implantación dos parques eólicos nos nosos montes?

Diferentes formas de compensación pola instalación de parques eólicos

PRODUCCIONES COMPLEMENTARIAS

DO BOSQUE GALEGO

ANTONIO RIGUEIRO RODRÍGUEZ

Dr. Enxeñeiro de Montes

Catedrático da Universidade de Santiago

Axestión sostible ou sustentable dos bosques e masas arborizadas persigue que eses ecosistemas satisfagan as necesidades da sociedade actual sen comprometer as das xeracións que nos sucederán. Ese modelo de xestión forestal contempla a persistencia das comunidades arborizadas e da “multifuncionalidade” das mesmas (función económica ou productiva, función ecolóxica, protectora ou de control do medio e función social), xa que os montes arborizados

ofrecen ós cidadáns uns beneficios directos e tanxibles, doados de valorar economicamente, e uns beneficios indirectos ou intanxibles, de valoración moitas veces complicada, pero con aprecio crecente por parte da sociedade.

En Galicia, dentro da función económica dos bosques, considerouse tradicionalmente a produción de madeira como o beneficio principal, por non dicir único en moitos casos, dirixíndose con frecuencia a xestión forestal exclusivamen-

te a optimizar esa produción. A realidade é que os montes arborizados aportan outros beneficios económicos, que, nalgúns casos, poden superar en importancia económica á produción madeireira. Estes produtos que o monte arborizado ofrece, a maiores da madeira, reciben con frecuencia o nome de produtos secundarios ou complementarios do bosque.

Entre as producións complementarias que teñen ou poden ter unha incidencia socioeco-

nómica bastante directa en moitas comarcas galegas podemos destacar, ademais da caza, pesca continental, pastos, biomasa, canteiras, etc., as seguintes, ás que dedicamos este artigo: cogumelos ou setas, plantas medicinais e aromáticas, plantas melíferas, pequenos froitos, froitos e sementes de árbores.

Cogumelos

En Galicia, a produción de cogumelos comestibles con interese comercial, que derivan esencialmente de fungos micorrízicos¹ asociados ós bosques, reporta anualmente ós recolletores entre dous e tres mil millóns de pesetas, incidindo os beneficios especialmente en comarcas deprimidas da xeografía socioeconómica galega. As especies máis importantes, dende este punto de vista, son *Boletus* gr. *edulis*, os boletos, bolouros ou andoas, *Lactarius* gr. *deliciosus*, os niscalos ou lactouros, e *Cantharellus cibarius*, a cantarella, aínda que pouco a pouco vanse incorporando ó mercado outras especies (*Hydnum repandum*, *Tricholoma equestre*, *Tricholoma portentosum* e outras) de boa calidade e abundantes na nosa terra, na que as circunstancias ecolóxicas son propicias para este tipo de produción, que é claramente estacional, concentrándose sobre todo no outono, e tamén amosa unha notable irregularidade anual. Segundo resultados de investigacións desenvolvidas no

Boletus reticulatus, os bolouros ou andoas do grupo "edulis" son os cogumelos silvestres con maior importancia económica en Galicia.

Centro de Investigacións Forestais e Ambientais de Lourizán e noutros centros de investigación, a produción micolóxica pode incrementarse considerablemente repoboando con especies forestais ás que se asocian os fungos micorrízicos que proporcionan os cogumelos de mellor calidade, producindo nos viveiros plantas micorrizadas con esas especies fúnxicas, e aplicando nos nosos montes técnicas silvícolas e culturais favorecedoras da produción micolóxica, como as claras, podas, desbroces do sotobosque, rega estival, fertilización ou sementeira de esporas. Moi importan-

te sería tamén introducir instrumentos reguladores deste aproveitamento, que se realiza de forma abusiva en moitas comarcas e, ás veces, empregando técnicas que comprometen a persistencia das especies fúnxicas. De cara a incrementar o valor engadido destes produtos sería conveniente estimular o consumo local de cogumelos frescos e avanzar na industria galega no proceso de transformación, xa que actualmente quédase xeralmente nunha primeira transformación (conservación mediante deshidratación, conxelación ou ultraconxelación), exportándose ou

en Galicia, a produción de cogumelos comestibles con interese comercial reporta anualmente ós recolletores entre dous e tres mil millóns de pesetas

transvasándose a outras comunidades autónomas cogumelos frescos ou produtos moi pouco elaborados.

Plantas medicinais e aromáticas

Nos montes galegos recollíanse hai unhas décadas centos de toneladas anuais de plantas medicinais silvestres, fundamentalmente de especies como *Drosera rotundifolia* e *Drosera intermedia* (atrapamoscas ou rorellas), *Gentiana lutea* (genciana ou xanzá), *Arnica montana* (árnica), *Frangula alnus* (sanguíño ou arraclán), *Ruscus aculeatus* (rusco, xarda ou mezaquita), *Laurus nobilis* (loureiro), *Achillea millefolium* (milenrama), *Chamomilla suaveolens* (manzanilla), *Valeriana officinalis* (valeriana), *Hypericum perforatum* (hipérico, herba de San Xoán), etc. Este aproveitamento chegou a minguar considerablemente as poboacións naturais dalgunhas destas especies, especialmente nos casos nos que a colleita supón a

destrución da planta, por exemplo cando se aproveita o sistema subterráneo (*Gentiana*, *Ruscus*, *Valeriana*) ou a casca do talo (*Frangula*).

Actualmente, este aproveitamento podémolo considerar testemuñal na maior parte dos montes galegos, o que se debe ó despoboamento e avellentamento da poboación nas comarcas rurais, á baixa rendibilidade, pola competencia doutros países con man de obra máis barata, e á redución das poboacións das especies máis interesantes, debido á alteración dos seus hábitats e á presión colleitadora no pasado. O rexurdimento que amosan en moitos países as medicinas alternativas, a fitoterapia entre elas, fai prever un incremento do consumo de plantas medicinais, que poden ser un importante recurso para moitas comarcas galegas, pero habería que regulamentar a recolección das poboacións silvestres, con criterios de conservación da diversidade biolóxica, e incenti-

var o cultivo daquelas especies con maior demanda e mellores prezos, ó mesmo tempo que se fomenta a súa transformación e comercialización na nosa terra, na busca dun desenvolvemento equilibrado, sostido e rendible das nosas potencialidades endóxenas.

Producción de mel

Segundo datos que recolle a Tese de Doutoramento de D. Abel Yáñez Armesto, titulada "O Sector Apícola en Galicia" (Universidade de Santiago de Compostela, 2001), en Galicia temos actualmente unhas 100.000 colmeas, a maior parte de tipo moderno, sobre todo de alzas, pasando nos últimos lustros os trobos ou cortizos a unha representación testemuñal. A produción anual de mel sitúase entre 1.500 e 2.000 toneladas, reportando ós apicultores uns beneficios de entre mil e dous mil millóns de pesetas. Ademais hai que engadir os beneficios da cera, propóleos, pole e xalea real. A produción apícola galega amosa, como é natural, unha importante irregularidade anual e ten en gran parte a súa orixe na flora forestal (eucalipto, castiñeiro, carrascos ou queirogas, uces). Este sector, que tamén ten importancia na produción froiteira a través da polinización, podería desenvolverse considerablemente na nosa terra, se se incentivara de xeito adecuado, e melloraríase considerablemente mediante unha maior atención técnica (a apicultura en Galicia é unha actividade complementaria, marginal ou de "hobby", sendo moi poucos os apicultores profesionais), incluíndo a implantación de flora apícola, a transhumanza, a formación dos apicultores, os coidados sanitarios preventivos e curativos, etc.

Cultivo extensivo de lavandín (*Lavandula x hybrida*) nun monte da provincia de Soria.

Unha groselleira vermella (*Ribes petraeum*), planta productora de pequenos froitos con interese comercial, é venturosa nas montañas orientais galegas.

Pequenos froitos

Medran venturosas nos montes galegos especies productoras de pequenos froitos con interese comercial, coma o arando (*Vaccinium myrtilloides*) a groselleira (*Ribes petraeum*), o framboeseiro (*Ribes idaeus*), as silvas (*Rubus* sp.) ou o abruñeiro (*Prunus spinosa*). A reducida dimensión das poboacións naturais dalgunhas desas especies en Galicia, xunto coa cativa produción e a escaseza de man de obra nas comarcas rurais, feitos que dificultan a recolección, son factores que xustifican a pequena incidencia socioeconómica destes aproveitamentos en Galicia. Igual que se comentaba en relación coas plantas medicinais, non podemos recomendar un aproveitamento intensivo destes pequenos froitos nas poboacións naturais das plantas que os producen, o que podería comprometer a conservación da diversidade biolóxica, tanto vexetal como animal, pois destes froitos tamén se alimentan moitos animais silvestres. Sen embargo, pode ter interese, en áreas de calidade dos montes gale-

gos, o cultivo dalgunhas especies, como o framboeseiro ou a arandeira americana (*Vaccinium corymbosum*), arbusto, este último, de maior talla ca nosa arandeira e que produce máis arandos e de maior tamaño. A título de exemplo, no concello lucense de Antas de Ulla, unha empresa alugou unhas 20 ha dun monte veciñal en man común para o cultivo do framboeseiro, con resultados satisfactorios dende hai máis de 10 anos.

Froitos e sementes de árbores

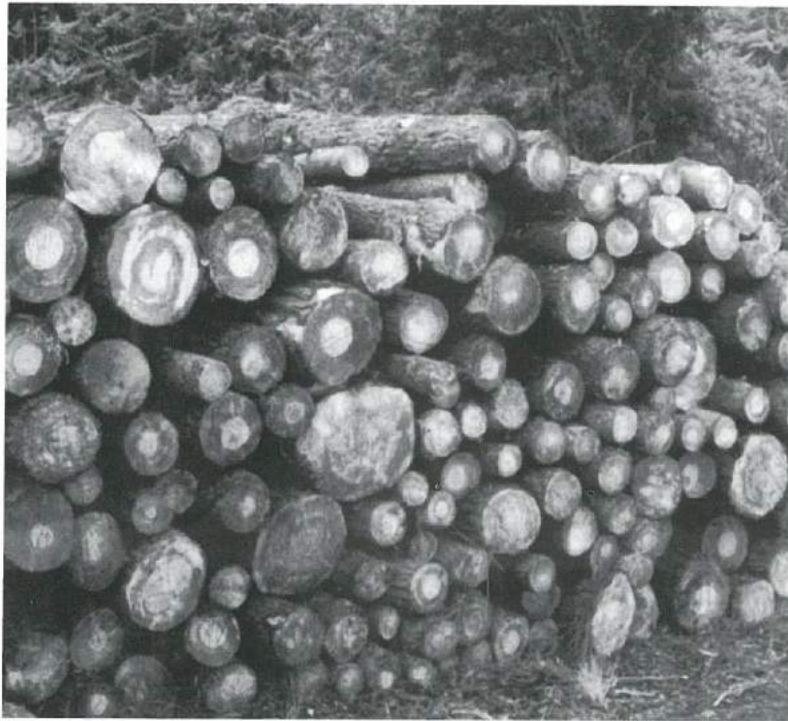
Galicia é a rexión española que máis castañas produce, introducindo no mercado o 50% das comercializadas en España, o que representa para os produtores entre mil e mil cincocentos millóns de pesetas, aínda que os prezos adoitan ser bastante baixos, debido a que, con frecuencia, se oferta un produto heteroxéneo e de baixa calidade. A maior parte da produción procede da parte oriental das provincias de Lugo e Ourense, onde abundan os soutos abandonados, cun alto valor paisaxístico pero cunha produción minguada, hetero-

xénea, por derivar de distintas variedades, e cunha calidade deficiente, produción que en moitos casos nin se recolle. Un programa de recuperación de soutos abandonados, o establecemento de novos soutos coas variedades de mellor aceptación no mercado, a prevención de doenzas como a "tinta" e o "cancro", ou o establecemento de sistemas silvopastorais -por exemplo con gando porcino que aproveite a "montaneira" sobranante no outono-, son estratexias que poden axudar a recuperar estes ecosistemas de histórica importancia socioeconómica no medio rural galego.

A produción de nozes, froitos da nogueira común (*Juglans regia*), e abelás, froitos da abeleira (*Corylus avellana*), non ten tanta importancia económica na nosa terra como a das castañas. Sen embargo, tamén nestes casos se debería facer unha selección de variedades do país, adaptadas á nosa ecoloxía e productoras de froitos de boa calidade, co fin de espallalas polos nosos montes e terras agrícolas abandonadas, diversificando así a produción agroforestal, desenvolvendo as nosas potencialidades endóxeas e poñendo no mercado produtos de calidade, rendibles economicamente, que poderían competir cos doutras comunidades autónomas ou doutros países. Algo similar poderíamos dicir dos piñóns, améndoas das sementes do piñeiro manso (*Pinus pinea*), especie que se adapta ben ás circunstancias ecolóxicas que se dan en moitos montes galegos e, sen embargo, ten unha presenza testemuñal na nosa terra.

¹ Son fungos micorrízicos aqueles que se asocian ás raíces dos vexetais.

Conclusións do estudo sobre

O equipo de estudo da Asociación Forestal de Galicia rematou recentemente un estudo financiado polo proxecto Eurosilvasur que trata de mellorar os sistemas de valoración e medición da madeira en Galicia e contribuir a facer máis axil e transparente o mercado da madeira en rolo.

MEDICIÓN e VALORACIÓN de MADEIRA en GALICIA

NOTICIAS EUROSILVASUR

Proxecto promovido pola Unión de Selvicultores do Sur de Europa (USSE)

As figuras que actúan como compradores de madeira en Galicia son numerosas. O principal obstáculo que atopamos ó falar delas é a inexistencia dunha terminoloxía clara e consensuada, polo que a súa denominación é a miúdo confusa. Por unha parte están os *madeireiros*, *fragueiros* ou *rematantes*, que compran directamente ós propietarios ou a través de poxas públicas. Diferéncianse entre sí pola súa capacidade empresarial e polo feito de que leven a cabo ou non a corta e saca da madeira. Estas figuras fan de intermediarias entre os produtores forestais e a industria consumidora.

Outro grupo constitúeno as industrias de primeira transformación (principalmente serradoiros de piñeiro e frondosas) que se dedican tamén á actividade da explotación forestal, xeralmente co obxectivo de abastecer de materia prima as súas propias industrias.

Por outra parte están as grandes empresas de explotación dedicadas exclusivamente a esta actividade e as empresas de explotación filiais de industrias que compran un importante volume anual directamente ós propietarios, a través de poxas ou a outros rematantes de menor entidade. Un número importante destas empresas actúan

como intermediarias entre o propietario do monte e as industrias de transformación.

Entre os sistemas de medición de madeira empregados actualmente por produtores, empresas de explotación ou rematantes e polas industrias, diferéncianse dous tipos de procedementos empregados para coñecer o volume de madeira dun lote:

1. Procedementos nos que coñece a cantidade de madeira en pé a partir de estimacións *allo*, baseadas na práctica do observador. Os compradores aprecian o peso da madeira, ou menos comunmente estiman o volume. Nestes casos a

marxe de erro na estimación está totalmente condicionada pola capacidade e experiencia da persoa que fai a estimación. Esta práctica emprégana todo tipo de empresas, dende pequenos serradoiros, empresas de explotación e rematantes, ata grandes empresas e industrias forestais, e tamén algúns produtores forestais que fan eles mesmos a valoración dos lotes que queren poñer á venda.

2. Sistemas que empregan algún instrumento forestal co que se fan medicións a partir das que se calcula o volume total de madeira. Adoitan ser empregados por organizacións de propietarios, polos Servicios Forestais da Xunta de Galicia e polas grandes empresas de explotación ou grandes industrias. Tamén polos pequenos serradoiros que consumen madeira de frondosas, principalmente castiñeiro ou carballo.

Conclusións

As conclusións máis destacables do estudo realizado en Galicia pola AFG son:

■ A forma de adquisición de madeira máis empregada polas empresas que actúan en Galicia na súa relación cos propietarios forestais é a compra de madeira en pé.

■ Menos do 20% do volume de madeira en pé que se corta anualmente en Galicia sométese a medición aplicando sistemas de medida con fundamento técnico e comprobables obxectivamente.

■ Os procedementos para estimar a cantidade de madeira dun monte máis empregados baséanse en estimacións *a ollo*. Existe un descoñecemento bastante xeneralizado no sector acerca de métodos de cubicación obxectivos para calculalo volume de madeira. Séguese

traballando con procedementos herdados, que non teñen ningunha base técnica.

■ Menos do 10% do volume de madeira en pé véndese tendo o propietario coñecemento da cantidade e o prezo por unidade de volume establecido. Na maioría das transaccións a única información do comprador cara o propietario é o prezo total ofertado.

■ Na maioría dos casos non se establecen contratos escritos entre o produtor e o comprador onde se reflicten as condicións nas que se debe desenvolver-la venda.

■ O sistema de medida máis empregado nas transaccións de madeira é o peso (tonelada), en función do que se acordan os prezos. O seu emprego ten a vantaxe de ser facilmente comprobable despois da corta na báscula, e que asegura a rapidez de chegada da madeira á fábrica, reducíndose o risco de deterioro da mesma. O seu inconveniente é que antes da corta, coa madeira en pé, non é posible comprobar a medición e ademais de que é variable co tempo.

■ O emprego frecuente da tonelada como unidade de tran-

sacción obriga a converter volume en peso, usando para isto índices medios por especie. Estes índices non son rigorosos xa que o peso, ou o que é o mesmo, a densidade da madeira varía fortemente segundo diversos aspectos: parte da árbore de onde provén a madeira, condicións estacionais, tempo transcorrido entre a corta e pesada, dentro da mesma especie da súa procedencia, etc.

■ As táboas e tarifas de cubicación, que se empregan en Galicia teñen un ámbito xeográfico de aplicación moi amplo, e debido ás variacións estacionais galegas, os seus resultados son inexactos. Existe ademais unha disparidade de criterios na súa utilización e non permiten o axuste do volume en función da calidade tecnolóxica da madeira o que provoca que as valoracións sexan erróneas.

■ Non existe ningún procedemento de emprego xeral para clasificación por calidades de madeira en pé e o seu desenvolvemento non resulta sinxelo dada a multiplicidade de requerimentos que teñen as distintas industrias.

RECOMENDACIÓNS

Á vista de todo o exposto é necesario acadar unha uniformidade nos métodos de medición en pé. Deben ser obxectivos e facer posible a medición volumétrica de tódalas partes da árbore que teñan diferente uso ou aplicación e polo tanto valor. Tamén é moi importante tanto para o comercio rexional coma internacional establecer criterios unificados en canto ás unidades de medida e ós factores de conversión que se deben establecer en cada zona. Débese propiciar o emprego do volume como sistema de medida para madeira en pé, dado que non varía coas condicións ambientais.

A fin de incrementar a transparencia nas transaccións de madeira é preciso que o produtor dispoña de información detallada de xeito que coñeza a cantidade, calidade e os prezos do produto que vende. Isto sería posible mediante contratos de compra-venda con protocolos formalizados onde aparezan os datos do lote: volume, número de pés, distribución diamétrica dos mesmos, prezo acordado por metro cúbico, etc.

É moi importante establecer un sistema sinxelo e práctico para clasificar a madeira en pé determinando e cuantificando as dimensións e singularidades da madeira admisibles para cada destino industrial, co que se poderían establecer contratos de compra nos que se prefixara un prezo da madeira segundo a clase de calidade que lle corresponda.

Asinamento dun CONVENIO de colaboración para a realización dun DOCUMENTAL de TELEVISIÓN

O mércores día 23 de xaneiro levouse a cabo o asinamento dun Convenio de colaboración entre a Consellería de Medio Ambiente da Xunta de Galicia, a Asociación Forestal de Galicia e a Universidade de Santiago de Compostela para o deseño e realización dun documental de promoción da Cultura do Bosque en Galicia, no marco do Proxecto Eurosilvasur.

Asinaron o documento o Conselleiro de Medio Ambiente, Carlos del Álamo Jiménez, o Presidente da Asociación Forestal de Galicia, Xosé Represas Giráldez, e o Rector da Universidade de Santiago de Compostela, Darío Villanueva Prieto.

O documental forma parte dunha serie de televisión de sete documentais titulada *Os homes e o bosque* promovida pola Unión de Selvicultores do Sur de Europa (USSE) en colaboración coa Asociación Europea de Televisións Rexionais e inclúese

dentro das accións a desenvolver polo proxecto Eurosilvasur.

A dirección deste documental corre a cargo de Víctor Fernández Freixanes, profesor do Departamento de Comunicación da Universidade de Santiago de Compostela, en colaboración con Xavier Vaz Gurreiro, profesor do mesmo departamento.

A Asociación Forestal de Galicia, como membro da USSE, é a promotora e coordinadora deste documental, participando tamén como asesora do equipo de traballo.

O obxectivo básico do programa a realizar en Galicia, responde ás orientacións comúns que inspiran a serie e que foron asumidas polas sete rexións europeas que participan no proxecto (Poitou-Charentes, Aquitania, Navarra, País Vasco, Galicia, Norte e Centro de Portugal). Trátase de amosa-la interacción entre o home e o bosque a través dun relato no que os propietarios forestais ocupan o papel protagonista, facéndolle ver á opinión pública as claves do monte e do sector forestal no Arco atlántico.

DELEGADOS DA ASOCIACIÓN FORESTAL ELIXIDOS EN DECEMBRO DE 2001

DELEGADOS NO CONSELLO DOS SELVICULTORES DA AFG

DEMARCACIÓN	DELEGADO ELIXIDO
Demarcación nº 1 segundo os Estatutos	Tomás Fonticoba Sande (San Sadurniño)
Demarcación nº 2 segundo os Estatutos	José Luis Corral Rey (As Pontes)
Demarcación nº 3 segundo os Estatutos	Manuel Vidal Cajuso (Brión)

DELEGADOS NO CONSELLO DAS COMUNIDADES DE MONTES DA AFG

CONCELLOS REPRESENTADOS	DELEGADO ELIXIDO
Mazaricos, Muros e Carnota	José Agustín Fernández Lariño Presidente da C.M.V. de Mallou-Maceiras (Carnota)
Padrón, Rois e Dodro	Ramón Abuin Gómez Secretario da C.M.V. Tres Parroquias (Dodro)
Resto dos concellos da Demarcación nº 3 segundo os Estatutos	José Francisco Ramallo Dorca Presidente da C.M.V. de Carreira (Ribeira)
A Garda, O Rosal e Tomiño	Enrique Álvarez Iglesias Presidente da C.M.V. de Santa María de Tebra (Tomiño)
Salceda de Caselas, Salvaterra de Miño e Tui	Manuel Fernández Muíños Secretario da C.M.V. de Pesqueiras (Salvaterra)
Ponteareas	Ricardo Castro Rodríguez Presidente da C.M.V. de Celeiros (Ponteareas)
As Neves e Arbo	Gumersindo Ferro Fernández Presidente da C.M.V. de Santa María de Arbo (Arbo)
A Cañiza e Crecente	Félix Álvarez Álvarez Presidente da C.M.V. de Filgueira (Crecente)
Porriño, Mos, Nigrán, Baiona e Gondomar	Marcos Pintos Martínez Secretario da C.M.V. de Pereiras (Mos)
Resto da demarcación nº 11 segundo os Estatutos	Manuel Álvarez López Presidente da C.M.V. de Cabeiro (Redondela)

Comparación entre el *Eucalyptus globulus* y el *Eucalyptus nitens*

El espectacular crecimiento de las repoblaciones con *Eucalyptus nitens* obliga a analizar sus ventajas y desventajas respecto al *Eucalyptus globulus*, el más abundante en Gali-

cia. De aspecto prácticamente igual al *globulus*, podemos distinguir al *Eucalyptus nitens* por su forma piramidal en las plantaciones jóvenes, por el peculiar aroma de sus hojas,

muy diferente al característico olor a "eucalipto" del *globulus* y también por su fruto, que en el caso del *E. nitens* se presenta en pequeñas cápsula en racimos.

	<i>E. globulus</i>	<i>E. nitens</i>
Clima	<ul style="list-style-type: none"> ■ Resiste mal la helada. ■ No es aconsejable su plantación por encima de los 400-500 m de altitud. ■ No soporta la nieve. ■ Prefiere un buen reparto de lluvias. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Aguanta bien las heladas. ■ Alcanza los 1.000 m. ■ Soporta mejor la nieve. ■ Vegeta mal con sequía.
Suelos	<ul style="list-style-type: none"> ■ Aguanta suelos pobres. ■ No soporta encharcamiento. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ No soporta encharcamiento. ■ Aguanta suelos pobres.
Crecimiento	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rápido. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rápido.
Regeneración	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rebrotan de cepa con mucha fuerza. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rebrotan muy raramente de cepa.
Enfermedades y plagas	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sufre mucho con los ataques del goniptero. ■ Muy sensible a la <i>Mycosphaerella</i>. ■ Sensible a la <i>Botrytis</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Aguanta mejor el ataque del goniptero. ■ Aguanta mejor la <i>Mycosphaerella</i>. ■ Sensible a la <i>Botrytis</i>.
Altura del árbol	<ul style="list-style-type: none"> ■ Alcanza los 40-45 m. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Más bajo que el <i>globulus</i>.
Forma de tronco	<ul style="list-style-type: none"> ■ Recto y con escasez de ramas. ■ No requiere poda para madera de calidad. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Recto y ramoso. ■ Requiere poda para madera de calidad.
Madera de sierra	<ul style="list-style-type: none"> ■ Madera dura y bastante pesada. ■ Puede producir fendas y alabeos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Se usa en Australia en ebanistería y carpintería.
Madera de chapa y de desenrollo	<ul style="list-style-type: none"> ■ Muy buena calidad si proviene de árboles adultos sin tensiones. 	
Pasta de celulosa	<ul style="list-style-type: none"> ■ Excelente calidad para pasta al sulfato. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ No se admite su madera en las fábricas de pasta al sulfato ubicadas en Galicia y Asturias.

Melloras na fiscalidade que afecta ós montes veciñais en man común

Despois de tres anos de vixencia, dende o 1 de xaneiro de 1999, do Réxime Especial tributario das comunidades titulares de montes veciñais en man común, dentro do Imposto sobre Sociedades, a Asociación Forestal de Galicia (AFG), que agrupa a un importante colectivo de comunidades de montes, tomou a iniciativa de analizar a incidencia da súa aplicación na xestión dos montes veciñais e a súa adaptación á realidade social das comunidades.

A experiencia destes tres anos de traballo en temas fiscais con máis de 200 Comunidades, permitiunos elaborar este primeiro documento que agora se presenta a consideración das comunidades de montes: *Documento de análise da aplicación en Galicia do Réxime das comunidades titulares de montes veciñais*.

As propostas de mellora da fiscalidade que se presentan neste documento pretenden garantir a sostibilidade do monte veciñal é contribuir á consolidación da propia institución e ó mantemento da labor social que as comunidades de montes realizan. De igual xeito que ningunha actividade económica debe quedar fóra do sistema fiscal, a aplicación deste Réxime Especial, máis que penalizar debe incentivar as actividades sociais, medioambientais e forestais que realizan as comunidades de montes veciñais,

xa que non só reportan beneficios directos ós propietarios, senón que fundamentalmente xeran beneficios externos para o conxunto da sociedade.

O obxectivo final desta iniciativa é chegar a unhas conclusións compartidas pola maioría das comunidades de montes e fundamentar con rigor a solicitude que se elevará á Administración de Facenda e ó Congreso dos Deputados proponendo unha serie de modificacións ó texto do Réxime das comunidades titulares de montes veciñais en man común do Imposto sobre Sociedades.

Propostas de mellora

■ A fin de que as comunidades de montes poidan deducir por completo tódalas “Inversións para a conservación, mellora, protección, acceso e servicios destinados ó uso social ó que o

monte estea destinado” e “Financiamento de obras de infraestrutura e servicios públicos, de interese social” plantéxase a seguinte proposta:

■ É preciso clarificar a forma de xustificar estes gastos (quen debe certificar a realidade dos mesmos) así como tamén indicar con claridade os prazos para facelo. A nosa proposta é que o certificado da propia directiva da comunidade indicando a finalidade social dos gastos realizados, xunto co soporte documental dos mesmos (facturas), sexa abondo.

■ Por outra banda, debería indicarse con máis precisión que se entende por beneficio do exercicio a efectos de obter a cantidade pola que podemos reduci-la base imponible.

■ Así mesmo, no caso de non poder reducir da base imponible tódalas cantidades destinadas a inversións e gastos sociais durante o exercicio, consideramos que o exceso non reducido debería ter unha consideración semellante ás bases impositivas negativas e, polo tanto, poidan reducirse en exercicios posteriores.

■ Con obxecto de que as comunidades de montes poidan compensar tódolos gastos relacionados coa súa actividade silvícola plantéxase a seguinte proposta:

■ A ampliación do prazo de compensación de bases impositivas negativas dende os 10 ata os 20 anos. Conseguira-

Inauguración das Xornadas de debate sobre o réxime fiscal das comunidades de montes veciñais en Silleda.

se desafortunadamente deducir os gastos que se teñen nos primeiros momentos do período de maduración e que dados os longos períodos de maduración e polas características da actividade silvícola –concentración de ingresos–, na actualidade non é posible deducir.

■ A fin de que o beneficio fiscal dos ingresos por venda de madeira se asemelle ó beneficio real e, ó mesmo tempo e polos mesmos conceptos, se equipare a tributación dos montes veciñais coa dos montes de particulares sometidos ó Réxime de Estimación Obxectiva do I.R.P.F. plantéxase a seguinte proposta:

■ Aplicar un coeficiente reductor dun 20% sobre os ingresos da venda de madeira de especies forestais con período de maduración inferior ós 30 anos. Do 40% no caso das de período de maduración entre 30 e 50, e dun 100% no caso de especies con período de maduración superior ós 50 anos.

■ Estes coeficientes compensarían o feito de non poder actualizar os custos de traballos realizados na explotación silvícola, así como o custo de oportunidade que representan os fortes investimentos (factor terreo e capital) que se teñen que destinar a estes tra-

ballos e que, de non ser así, poderían ser destinados a outras actividades, así como no caso das especies con período de maduración superior ós 50 anos paliaría o pouco interese económico que ten a produción deste tipo de madeira.

■ Para que as comunidades de montes poidan xestionar o monte de maneira axeitada, podendo contar con financiación propia para executar os traballos no momento preciso considérase a seguinte proposta:

■ A posibilidade de deducir unha provisión para gastos futuros. Esta provisión tería como característica a obriga de investir as cantidades dotadas a esa partida no monte, ben investindo en maquinaria, construcións civís, compra de monte, etc, ou ben en actividades silvícolas.

■ A instrumentalización de ditos provisións faríase mediante a creación dun fondo bancario específico, sometido a control tributario, no que as cantidades depositadas nel deberían ser destinadas obrigatoriamente ós fins sinalados anteriormente. Un prazo límite para a realización de ditos reinvestimentos podería ser de 15 anos.

■ Co obxecto de que as comunidades de montes poidan

cumprir a obriga de reinvestir no monte tódolos ingresos procedentes de expropiacións, ocupación ou servidumes, plantéxase a seguinte proposta:

■ A posibilidade de deducir unha provisión para reinversión de ingresos extraordinarios procedentes de expropiacións, ocupacións ou servidumes. Esta provisión tería como característica a obriga de investir as cantidades dotadas a esa partida no monte, ben investindo en maquinaria, construcións civís, compra de monte, etc, ou ben en actividades silvícolas.

■ A instrumentalización de ditos provisións faríase mediante a creación dun fondo bancario específico sometido a control tributario, no que as cantidades depositadas nel deberían ser destinadas obrigatoriamente ós fins sinalados anteriormente. Un prazo límite para a realización de ditos reinvestimentos podería ser de 15 anos.

■ Coa finalidade de fomentar a reinversión no monte e a realización de obras de carácter público e social que realizan as comunidades de montes propónse:

■ Que as C.M.V.M.C. tributen ó tipo impositivo do 10%.

Obrigas contables e fiscais das Comunidades de Montes Veciñais en Man Común

Daniel Rodríguez Cebreiro

Este listado ten un ánimo orientativo e non ten por que asustar o enorme número de modelos que hai que presentar. A maior parte das comunidades non teñen que presentar máis ca un número reducido deles. É importante ter en conta que os impostos son todos inde-

pendentes uns doutros. Neste sentido é necesario ter en conta que o feito de que as comunidades de montes quedasen incluídas no Imposto sobre Sociedades a partir de 1999 só supuxo modificación das obrigas no ámbito deste imposto, o resto das obrigas non se modificaron. Cada directiva debe

comprobar se realmente está cumprindo tódalas obrigas mencionadas no cadro seguinte xa que é a xunta rectora a encargada da presentación de tódalas declaracións e confección dos libros contables necesarios. Nos próximos números do boletín *O Monte* iranse analizando cada un dos impostos.

Listado por imposto de tódolos modelos que hai que presentar así como dos libros que hai que confeccionar ó longo do ano

I.V.E.	Réxime Especial da agricultura, gandería e pesca (REAGP) ¹	<p>Levar libro rexistro de vendas dentro do REAGP</p> <p>Se realiza algunha venda ou compra noutro estado membro da Comunidade Europea</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Presentación do modelo 309 dentro do prazo regulamentario (sempre que a empresa estranxeira non nos cobrase I.V.E.). ■ Presentar o modelo 193 ó final do trimestre ou do exercicio (depende dos casos) se tivo que ingresar I.V.E. mediante a presentación do modelo 309. <p>Se ten ingresos por arrendamento</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Indicar á A.E.A.T. que ten este tipo de ingresos mediante modelo 037 –só no momento de iniciar esa actividade–. ■ Debe presentar o modelo 300 trimestralmente (incluso nos trimestres que non teña ingreso por arrendamento, indicando "sen actividade"). ■ Ó final do ano deberá presentar o modelo 390. ■ Levar libro-rexistro de facturas emitidas. ■ Levar libro-rexistro de facturas recibidas.
	Réxime Xeral ²	<ul style="list-style-type: none"> ■ Debe presentar o modelo 300 trimestralmente (incluso nos trimestres que non teña ingreso). ■ Ó final do ano deberá presentar o modelo 390. ■ Levar libro-rexistro de facturas emitidas. ■ Levar libro-rexistro Obrigas fiscais de facturas recibidas. ■ Levar libro de Inventario.
I.S.	Obrigas contables	<ul style="list-style-type: none"> ■ Levar a contabilidade segundo o Plan Xeral Contable (aprobado no ano 1991). ■ Elaborar un libro diario da contabilidade (debe estar encadernado) seguindo o Plan Xeral Contable, deberán anotarse tódalas operacións mercantís da comunidade de montes. ■ Elaborar unhas Contas Anuais que deben estar formadas polo Balance, Conta de Perdas e Ganancias e Memoria. ■ Aprobar as contas do exercicio anterior dentro dos seis meses seguintes ó final de dito exercicio. ■ Ter documentación que acredite cada un dos movementos económicos da comunidade.
	Obrigas fiscais	<ul style="list-style-type: none"> ■ Presentación da declaración-liquidación das actividades do Imposto sobre Sociedades (modelo 201). ■ Realizar no caso que corresponda pagos fraccionados. ■ Presentación da declaración de relación con terceiros (modelo 347). ■ Presentar as declaracións das actividades que correspondan para comunicar calquera tipo de circunstancia fiscal a Facenda.
I.A.E.	Depende das actividades	<ul style="list-style-type: none"> ■ Se a comunidade se dedica a outras actividades podería ter que pagalo, pero nunca pola actividade forestal (os arrendamentos tamén están exentos de pago de I.A.E.).
I.B.I. <small>(Contribución)</small>	Depende dos casos	<ul style="list-style-type: none"> ■ O monte veciñal non ten que pagar contribución. ■ Polo resto de bens inmobles que non están considerados monte veciñal si ten que tributar.
I.R.P.F.	Obrigas Fiscais	<ul style="list-style-type: none"> ■ Realizar retencións ós profesionais que realicen traballos para a comunidade así como ó persoal que teña contratado. ■ Ingresar ditas retencións en Facenda (modelo 110). ■ Presenta-lo resumo anual de retencións (modelo 190).

A.E.A.T.: Axencia Estatal de Administración Tributaria. I.A.E.: Imposto de Actividades Económicas. I.B.I.: Imposto sobre Bens Inmobles (contribución). I.R.P.F.: Imposto da Renda das Persoas Físicas. I.S.: Imposto sobre Sociedades. I.V.E.: Imposto sobre o Valor Engadido. R.E.A.G.P.: Réxime Especial da Agricultura, Gandería e Pesca.

¹ En principio tódalas comunidades están incluídas dentro deste réxime.

² Están incluídas no réxime xeral do I.V.E. as comunidades de montes que renuncien expresamente ó Réxime Especial da Agricultura, Gandería e Pesca. Hai que ter en conta que, no caso de comunidades que teñan arrendamentos, a actividade de arrendamentos estará obrigatoriamente dentro do Réxime Xeral e, ó mesmo tempo, a actividade forestal pode seguir dentro do Réxime Especial (R.E.A.G.P. do I.V.E.).

La aprobación del Sistema de Certificación Forestal PEFC-España, en su recta final

La Junta Directiva de PEFC (Consejo de Certificación Forestal Pan-Europeo), en su reunión celebrada el 22 de abril en Luxemburgo, ha respaldado el sistema de certificación forestal de PEFC-España recomendándolo a la Asamblea General para su votación y aprobación definitiva, tras el estudio del informe emitido por la consultora finlandesa INDUFOR OY encargada de su auditoría.

El Consejo de Certificación Forestal Pan-Europeo (PEFCC) nació en París en junio de 1999, gracias a la iniciativa del sector forestal privado europeo. Su misión es proporcionar el marco pan-europeo para el desarrollo de los principios comunes de certificación y establecer los mecanismos necesarios para el reconocimiento mutuo de los sistemas desarrollados por los distintos países participantes. El sistema PEFC está especialmente diseñado para los bosques europeos: se ajusta a la definición de gestión forestal sostenible, aprobada en la Conferencia Ministerial de Helsinki en 1993, utiliza los criterios e indicadores aprobados en la Conferencia Ministerial de Lisboa de 1998, agrupa y coordina las certificaciones nacionales que se adaptan a las características

de los bosques de cada país y ofrece una marca colectiva (el logo PEFC) que garantiza que el producto proviene de bosques gestionados con criterios de sostenibilidad.

Paralelamente en España se creó en 1999 la asociación para la certificación española forestal PEFC-España (promovida por la Confederación de Organizaciones de Selvicultores de España (COSE) en la que la Asociación Forestal de Galicia ocupa una vicepresidencia) con el fin de administrar, promover y divulgar la certificación de la gestión forestal sostenible de los montes españoles. Esta asociación ha desarrollado, mediante un proceso abierto a la participación de todos los agentes sociales, el sistema de certificación PEFC-España, basado en las Normas UNE de gestión forestal sostenible (UNE-162001; 162002-1; 162002-2; 162003 y

162004) y el documento técnico PEFC sobre certificación.

Los documentos españoles fueron entregados al Consejo de PEFC en Santiago de Compostela, el día 18 de junio de 2001, con motivo de la celebración de la Asamblea General de PEFC.

Tras este paso PEFC solicitó a la consultora finlandesa INDUFOR OY que auditara el sistema presentado por PEFC-España. La visita de esta consultora tuvo lugar a finales de 2001. El informe de resultados de la auditoría se remitió a la Junta Directiva de PEFC que tras someterlo a un estudio detallado ha decidido respaldar el sistema de certificación PEFC-España y recomendarlo a la Asamblea General para su votación y aprobación definitiva. La Asamblea General, compuesta por representantes de los distintos PEFC's nacionales, cuenta con un plazo de cuatro semanas para realizar la votación postal, por lo que se estima que a principios de junio el sistema de certificación PEFC-España esté aprobado, lo que permitirá certificar los bosques españoles.

Actualmente ya existen en Europa más de 42 millones de hectáreas certificadas bajo el sello de PEFC.

Más información del Sistema PEFC en: www.pefc.es.

A seca das sobreiras

**FRANCISCO J. FERNÁNDEZ DE ANA MAGÁN e
JAIME B. BLANCO DIOS**

Sección de Fitopatoloxía do Centro de Investigacións Forestais e Ambientais de Lourizán

A superficie estudada é un predio de 26 ha sito na conca do río Arnego, na parroquia de Carmoega, pertencente ó concello de Agolada (Pontevedra), abrangue dende a beira do río ata a media encosta e está orientado cara ó medio día. Este predio forma parte dunha grande superficie de sobreiras (1.081 ha) situada á beira do río Arnego ó seu paso polos concellos de Agolada, Lalín e Vila de Cruces e que, baixo a denominación “Sobreirais do río Arnego”, constitúe un espazo natural recentemente incluído pola administración autonómica na Rede Natura 2000.

As sobreiras non son da mesma idade e presentan di-

ferentes clases diamétricas, abranguendo dende planta pequena de rexenerado ata os casos máis espectaculares nos que poden chegar a medir preto de 1,5 m de diámetro normal. Estas árbores conforman unha masa con densidades moi variables (nalgunha zona están moi mestas, noutras teñen unha densidade semellante ás devesas e con calveiros producidos pola corta de varios pés), que fan que algunhas das máis novas e cativas sexan dominadas polas de maior idade e dimensións.

O aproveitamento da cortiza, tradicional nesta área, é feito cada 9 ou 12 anos a demanda de empresas de Extremadura e

Portugal. Estas empresas compran a cortiza extraída por veciños do lugar que se dedican a estas labores, ou ben o fan con equipos propios que eles traen dende o seu lugar de orixe.

Neste predio, a penúltima saca de cortiza foi feita hai uns 13 anos e pouco despois ardeu o monte, co que colleu á planta baixa de defensas ó non ter tempo para formar unha capa de cortiza coa que protexer a capa xeneradora suberofelodérmica (carniza) das fortes temperaturas causadas polo lume. Hai dous anos, fíxose parcialmente un novo descortizado e xa se notou a irregularidade da produción e mesmo o cambio de aspecto do sobreiral, que xa comezaba a esmorecer.

Sintomatoloxía

Nos exemplares de sobreiras xa descortizados púidose observar, tanto no tronco como nas pólas, unhas grandes manchas de cor negra produto do paso do lume e onde xa non medrou a cortiza. Nestas manchas formadas pola madeira sen retidoma, medra un fungo do xénero *Stereum* que amosa ó exterior os seus carpóforos en grande cantidade. Xa na madeira puidéronse detectar unhas manchas de cor tabaco escuro moi chamativas.

Neste panorama, as sobreiras atacadas amosan un estado de enfeblecemento grande, con secas das puntas das pólas ademais dunha forte clorose que precede á súa defoliación total. En moitos casos, este dano produciu xa a morte dunha cantidade importante de planta de tódalas idades.

Na planta afectada pódense observar tanto partes sen cortiza coma con ela que, nalgúns casos, rebenta por baixo fa-

O aproveitamento da cortiza, tradicional nesta área, é feito cada 9 ou 12 anos a demanda de empresas de Extremadura e Portugal

cendo saltar a mesma e desprendendo un líquido de cor escura e de cheiro forte.

O maior índice de mortandade nestas árbores acontece nas zonas onde se presenta unha densidade maior, e, sobre todo, nas árbores duns 15-25 cm de diámetro, que semellan estar asoballadas por outras de maiores dimensións. Esta mesma situación acontece só parcialmente en planta de maior diámetro.

Diagnose

Feitos con motoserra cortes transversais nos troncos e pólas afectadas, pódese ollar neles a presenza dunhas manchas de cor escura que amosan, de fóra a dentro, a destrución da madeira desta planta.

Con material afectado realizáronse cultivos en laboratorio para determinar o axente causante deste dano.

As observacións realizadas tanto no propio sobreiral como no laboratorio confirmaron que estamos ante un ataque do fungo coñecido como *Hypoxylon mediterraneum* (De Not) Mill., responsable en moitas zonas da conca mediterránea do que se coñece como "seca das aciñeiras", e que, aparte da propia aciñeira, ataca a outras quercíneas como é o caso da sobreira. Esta doenza é un parásito de feridas e de estados de enfeblecemento destas plantas. Entre as circunstancias, ben coñecidas noutros lugares da Península Ibérica, que

producen este enfeblecemento na planta atópanse as seguintes:

■ Descortizado mal efectuado, con feridas na capa xeratriz (carniza).

■ Incidencia de lumes en épocas posteriores ó descortizado. Ambalás dúas circunstancias aconteceron nestes montes polo que concorda a entrada do patóxeno coa situación especial creada.

Non sabemos se o patóxeno xa estaba nestas áreas ou foi introducido polos axentes que interveñen no descortizado pero, aínda así, o proceso infeccioso adquiriu, despois do paso do lume, un desenvolvemento dunha rapidez extraordinaria, destruindo toda a zona suberofelodérmica (carniza) que, máis tarde, sería desprazada por unha substancia de consistencia estromática, negra, dura e brillante, obrigando pouco a pouco á cortiza a fenderse e a despegarse do tronco. Ó apañar a cortiza afectada, o pé da planta presenta manchas dunha cor carbón, manchas que poden cubrir o tronco e as pólas ata as máis finas ramificacións, quedando a madeira ó descuberto, ben visible.

As fructificacións sexuais (peritecas) deste fungo patóxeno están insertas verticalmente neste estroma negro, cubrindo cáseque por completo.

Polos aneis de crecemento criados despois do inicio do ataque, pódese datar o ano no que comezou o ataque deste patóxeno ás diferentes partes da planta.

Conclusións

Dado que é ésta a primeira cita que se fai deste patóxeno nun sobreiral en Galicia, consideramos que a entrada do mesmo puido ser causada polas infeccións feitas coas ferramentas que doutros lugares de España ou Portugal viñeron a estas terras da man dos traballadores que fan este aproveitamento, chegando a infección a verse aguillada polo enfeblecemento que o lume causou na planta recién descortizada.

Non hai ningún medio de loita curativo polo de agora contra esta enfermidade. Tratarase esencialmente dunha loita preventiva indirecta a través de técnicas selvícolas e dos plans de aproveitamento que se tracen.

A difusión da presenza por primeira vez deste patóxeno en Galicia pode ser a mellor forma de evitar que a ignorancia da existencia deste mal faga progresar este dano polo descoido dos traballadores, mal que sospeitamos esté a espallarse por outros sobreirais da nosa Comunidade.

Por ser éste un parásito de enfeblecemento, o procedemento máis efectivo de frear os ataques deste patóxeno é recurrir ás técnicas culturais que manteñan as árbores en condicións de vigor suficientes.

Cómpre tamén impedir, na medida das nosas posibilidades, a propagación desta doenza, cortando as plantas afectadas e queimando todo o material infectado.

Calefacción con BIOCOMBUSTIBLES en bloques de viviendas

Una nueva tendencia

CHRISTIAN RAKOS

Energieverwertungsagentur (Agencia Austríaca de la Energía. EVA)

LUIS GARCÍA BENEDICTO

Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía (IDAE)

La calefacción con madera parece una práctica pasada de moda, algo que recuerda los antiguos buenos tiempos, pero nada que se esperaría en un edificio moderno. Los desarrollos revolucionarios en la tecnología de combustión de la madera y la aparición de los pellets (pequeñas piezas de madera molturada y comprimida) como combustible de madera de alta tecnología pueden cambiar esta opinión. En Austria el uso de los pellets de madera está creciendo drásticamente en casas unifamiliares y en bloques de viviendas. Las ventas de las calderas de pellets casi se han doblado cada año durante los últimos 5 años, mientras que las ventas de las calderas de gasóleo están cayendo rápidamente. Las calderas modernas que usan astillas de madera o pellets son dispositivos de alta tecnología que se alimentan de combustible automáticamente desde un silo, lo que man a alta temperatura con un control electrónico de suministro del aire y pueden proporcionar más del 90% de la energía contenida en la madera para la calefacción. Esto puede compararse con el ren-

dimiento de, tal vez, el 10% de una chimenea o un rendimiento del 50% de una caldera convencional de madera. Las modernas calderas de biomasa no producen humos visibles y sus emisiones son casi tan bajas como las emisiones de calderas de gas natural. El estado actual de los modelos incluye la limpieza mecánica automática de las superficies del intercambiador de calor y la retirada automática de cenizas. Algunos modelos comprimen estas cenizas siendo sólo necesario retirar las cenizas dos veces al año.

Mientras el empleo de calderas de pellets para casas unifamiliares está convirtiéndose rápidamente en un negocio establecido en Austria y en algunos países nórdicos, el empleo de biomasa en edificios grandes como los complejos de viviendas o edificios públicos es un mercado emergente. La figura 1 muestra el número de bloques de viviendas calentados con biomasa en Austria. En un informe publicado por la Agencia Austríaca de la Energía (EVA), en octubre de 2001 una primera evaluación sistemática de este nuevo desarrollo ha revelado, que está surgiendo un

tipo nuevo de complejo de viviendas sostenible: más del 60% de los edificios calentados con biomasa son edificios denominados de "bajo consumo energético" (por su aislamiento). Más del 40% también tenía colectores solares térmicos para suministro de agua caliente sanitaria en verano. El total de la demanda de calefacción de un piso de 100 m² en tales edificios es inferior a 1 tonelada de pellets, lo que se corresponde con unos costes de calefacción menores de 200 € al año.

El Sr. Meisel, jefe de planificación técnica en la Cooperativa de Viviendas GSWB comenta: "Comenzamos con el establecimiento a colectores solares térmicos para el agua caliente sanitaria en nuestros complejos de viviendas. Nosotros éramos reacios a la implantación de sistemas de calefacción de biomasa ya que éstos no eran totalmente fiables en los primeros años y oímos que tenían bastantes problemas de arranque. Ahora esta tecnología ha madurado y equiparemos todos nuestros proyectos nuevos tanto con colectores solares térmicos como con sistemas de calefacción de biomasa. Nuestros clientes son conscientes, de que los biocombustibles son considerablemente más baratos que el gasóleo o el gas. Además, los biocombustibles son un recurso local y ofrecen una seguridad de suministro signifi-

cativamente más alta que los combustibles convencionales, sin hablar de las ventajas ambientales”.

Ecopuntos

Una razón importante de la puesta en práctica de mayores niveles de aislamiento y el uso de energías renovables en bloques de viviendas fueron los especiales incentivos financieros. Franz Mair, responsable del rediseño del sistema de ayudas para promoción de viviendas en la provincia de

Salzburgo: “Desde 1995 hemos dado subvenciones para la promoción de zonas habitables sin establecer condiciones, excepto cierto nivel máximo de costes. Entonces comenzamos a introducir condiciones mediante el establecimiento de un modelo de ecopuntos. Estos puntos pueden ser alcanzados aumentando el nivel de aislamiento, introduciendo el uso de energías renovables, instalando ventila-

ción controlada con recuperación de calor u otras innovaciones que minimicen tanto los impactos ecológicos como los gastos de operación de los edificios. Esto no nos supuso ni un céntimo extra. Solamente establecimos nuevas condiciones para recibir la ayuda”.

El nuevo sistema de ecopuntos condujo a una importante transformación del mercado. Las cargas de calefacción para casas de nueva construcción en Salzburgo cayó, en 5 años, desde un promedio de 60 W/m² a un promedio de 30

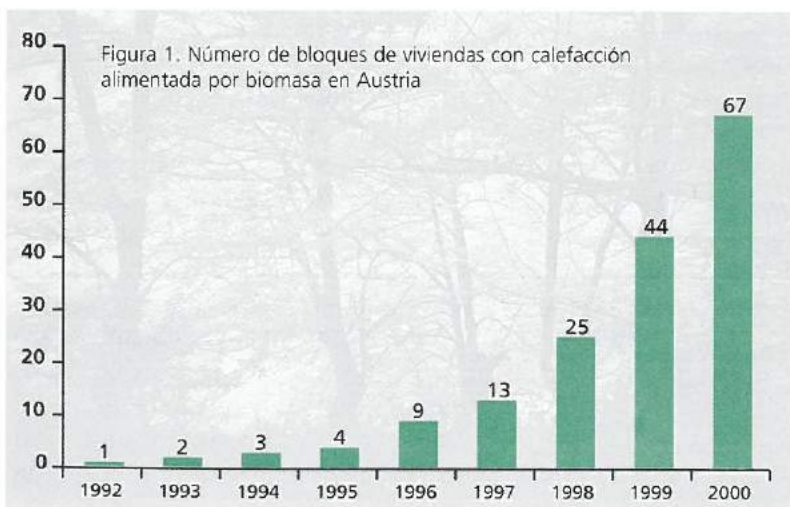
W/m². En 2001 más del 65% de la vivienda de nueva construcción fue suministrada con preinstalación de energía solar térmica para agua caliente sanitaria. La cuota de mercado de biomasa para calefacción de edificios superó el 50% en 2001, frente a menos del 10% en 1995. Otras provincias están siguiendo esquemas similares, lo que significa que la velocidad de penetración en el mercado de los sistemas de ca-

lefacción con biomasa tendrá un mayor incremento en los próximos años. Christian Rakos, experto de Agencia Austriaca de la Energía comenta: “Mientras el desarrollo total es muy alentador nuestro análisis reveló algunas debilidades: en muchos casos encontramos, que los arquitectos habían diseñado el sistema de calefacción para las casas de bajo consumo energético como si fueran edificios convencionales. Aproximadamente el 50% de las calderas superaban en más de dos veces la potencia que necesitaban tener. Si se introduce una nueva tecnología es fundamental incluir un buen plan de formación para todos los profesionales involucrados a fin de asegurar que sus servicios sean de gran calidad”. Tal esfuerzo para difundir la información adecuada sobre el empleo de sistemas de calefacción con biomasa en edificios grandes ha sido financiado recientemente por la Comisión Europea en las líneas de trabajo del programa ALTENER. Con un presupuesto de casi 900.000 € el proyecto BIOHEAT organizará las actividades de difusión de la información en once países europeos. El coordinador de este proyecto es la Agencia Austriaca de Energía. En España el Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía (IDAE) es el coordinador nacional del proyecto BIOHEAT. Para información adicional sobre el proyecto puede visitarse www.bioheat.info.

el empleo de biomasa en edificios grandes como los complejos de viviendas o edificios públicos es un mercado emergente

Salzburgo: “Desde 1995 hemos dado subvenciones para la promoción de zonas habitables sin establecer condiciones, excepto cierto nivel máximo de costes. Entonces comenzamos a introducir condiciones mediante el establecimiento de un modelo de ecopuntos. Estos puntos pueden ser alcanzados aumentando el nivel de aislamiento, introduciendo el uso de energías renovables, instalando ventila-

ción controlada con recuperación de calor u otras innovaciones que minimicen tanto los impactos ecológicos como los gastos de operación de los edificios. Esto no nos supuso ni un céntimo extra. Solamente establecimos nuevas condiciones para recibir la ayuda”.

VISITA A GALICIA DE SELVICULTORES CATALÁNS

O 19, 20 e 21 de outubro visitounos un nutrido grupo de selvicultores socios do Consorci Forestal de Catalunya que foron recibidos polo Presidente da AFG, Xosé Represas, o Presidente de Honor Fernando Molina e o Vicepresidente Francisco Fernández de Ana. Nestes tres días visitaron montes de piñeiro bravo na provincia de Pontevedra e eucaliptais no norte da Coruña, acompañados polos técnicos da Asociación Forestal de Galicia.

Visita do Presidente de Forestis a Xinzo-Ponteareas

O 14 de novembro pasado o Presidente da Asociación Forestal de Portugal-Forestis, acompañado dun grupo de técnicos, visitou a sede da Asociación Forestal de Galicia en Xinzo-Ponteareas, onde foron recibidos polo Presidente da AFG, Xosé Represas, polo Director, Francisco Dans así como polos técnicos que traballan nesta sede. A reunión serviu para poñer en común experiencias sobre temas forestais así como para tratar varios puntos relativos ó proxecto Eurosilvasur, no que ámbalas dúas organizacións participan.

Xornadas de divulgación selvícola sobre Pragas e doenzas en masas de coníferas e frondosas e selvicultura de frondosas

Máis de 500 selvicultores asistiron ás xornadas sobre pragas e doenzas forestais e selvicultura de frondosas que a Asociación Forestal de Galicia organizou en colaboración coa Consellería de Medio Ambiente. As xornadas de pragas foron impartidas en As Pontes e Tomiño o 23 e 24 de novembro, Cospeito o 30 de novembro, en Crecente o 1 de decembro, en Negreira o 1 e 2 de marzo e en Agolada o 8 e 9 de marzo. O primeiro día consistiu nunha xornada teórica e o segundo fixéronse saídas ó monte onde se identificaron as doenzas estudadas o día anterior.

Os cursos dedicados á selvicultura de frondosas impartíronse en Ferreira do Valadouro e Lalín os días 6 e 7 de abril, combinando a exposición teórica coas prácticas no monte.

O numeroso público asistente participou moi activamente nos cursos plantexando as súas dúbidas e inquedanzas ó respecto.

ASEMBLEA XERAL DE COSE

O catro de abril celebrouse a asemblea xeral de COSE na súa sede en Madrid, baixo a presidencia do presidente Nicasio Guardia Jiménez. Á reunión asistiron representantes da Confederación de Forestalistas do País Vasco, da Asociación Forestal de Navarra, Asociación Forestal de Galicia, Asociación Forestal de Cantabria, Asociación Forestal de Valencia e a Federación de Asociacións Forestais de Castilla-León. A AFG (Vicepresidenta de COSE) estivo representada por Francisco Dans.

No transcurso da reunión tomáronse, entre outros, os seguintes acordos:

- Aprobouse o documento sobre as suxerencias de COSE ó Plan Forestal Español.

- Acordouse contactar con propietarios forestais de Murcia, Aragón e La Rioja para promover a creación de asociacións de propietarios nestas rexións.

- Aprobouse o informe de xestión e o informe económico sobre os resultados do ano 2001 e o orzamento de 2002.

- Acordouse iniciar unha estratexia de defensa dos propietarios forestais ante o desenvolvemento da Rede Natura e o desenvolvemento das enerxías renovables.

- Aprobouse a elaboración dun documento de carácter xurídico que recolla os dereitos dos propietarios forestais.

Comité Consultivo Bosque e Cortiza da UE

O 5 de decembro de 2001 reuniuse en Bruselas o Comité Consultivo Bosque e Cortiza da Unión Europea, a esta reunión asistiu Francisco Dans, Director da AFG, en representación da Confederación de Selvicultores de España (COSE).

Os asuntos contemplados na orde do día foron os seguintes:

1. Aprobación da acta da reunión anterior do 4 de abril de 2001.
2. Intercambio de opinións sobre o funcionamento do Comité Consultivo.
3. Desenvolvemento da estratexia forestal da UE.
4. Situación da Directiva Hábitats/Rede Natura 2002.
5. Protocolo de Kioto.
6. Evolución do Regulamento 2080/92.
7. Análise da demanda da madeira en rolo en Europa.
8. Normas de clasificación de madeira en rolo.
9. Protección dos bosques europeos contra os nemátodos provenientes do exterior da UE.
10. Informe sobre a cortiza.

O punto máis salientable foi o nº 4, sobre a Rede Natura, sobre a que a Comisión informou que máis do 50% desta rede son espazos forestais, que non teñen información sobre a superficie que corresponde á propiedade privada, que non dispoñen de

orçamento específico para compensar as restricións de uso que se lle van esixir ós propietarios e que é posible que os fondos para compensacións saian das axudas contempladas no Regulamento de Desenvolvemento Rural.

A maioría dos membros do Comité Consultivo manifestaron a súa total oposición á Directiva e o seu malestar pola forma en que os estados membros e a Comisión Europea están procedendo ó seu desenvolvemento. Os representantes dos propietarios forestais comprometéronse a dirixirse ás súas respectivas administracións e á Comisión Europea solicitando unha moratoria da Directiva ata que non se definan con claridade as restricións ó uso dos espazos de propiedade privada dentro da rede e que se establezan os orzamentos específicos destinados a axudas de compensación. En opinión dos membros do Comité Consultivo, os propietarios forestais, así como os agricultores non poden admitir que estes orzamentos saian dos destinados ás axudas contempladas no Regulamento de Desenvolvemento Rural como suxeriu a Comisión.

No punto 5 cabe destacar a impresión de que existe unha reacción artellada de toda a industria de transformación da madeira fronte ó emprego da biomasa forestal como fonte de enerxía renovable.

AXUDAS PARA O MONTE GALEGO PROPOSTAS DE MELLORA

A Xunta de Goberno da AFG prúpuxolle ó Conselleiro de Medio Ambiente e ó Director Xeral de Montes nunha entrevista o pasado mes de marzo o seu punto de vista sobre a mellora das axudas ó monte.

- A Asociación Forestal de Galicia **cre imprescindible a convocatoria dunha orde de axudas prioritariamente orientada á mellora e capitalización do bosque.**
- É preciso continuar coa liña de axudas para a ordenación de montes estendendo a anterior a todo tipo de monte, sen limitacións de superficies e cunha dotación adaptada á forte demanda existente.
- É preciso clarificar os obxectivos cara o futuro pois, é claro que a orde de reforestación está dirixida a propietarios de terras agrarias. En Galicia as actuacións forestais teñen que centrarse nos centos de miles de hectáreas que sempre estiveron a monte e de onde sae a materia prima para a industria da madeira existente.
- **Unha orde para a mellora dos bosques para o ano 2002 tería que considerar prioritario atender as peticións que quedaron sen atender en anteriores convocatorias.**
- Para os propietarios de montes, tal e como nos manifestan reiteradamente os nosos socios, **despois destes 3 anos en precario, é URXENTE atender estas demandas e marcar unha liña de actuación clara para os terreos forestais.**
- Por último, cremos conveniente simplificar o proceso de solicitude e tramitación das axudas, evitando a petición de datos ou documentos dos que a Administración debe ter coñecemento e así mesmo establecer prazos, tanto para atender as peticións como para executar as accións, que permitan realizar os traballos cunha axeitada calidade.

O 6 de novembro de 2001 publicouse no DOGA o Decreto 284/2001 do 11 de outubro, polo que se aproba o Regulamento de caza de Galicia. Este regulamento ten por obxecto a regulación do exercicio da caza no territorio de Galicia, así como o fomento, protección e adecuado aproveitamento das especies cinexéticas.

O 5 de decembro de 2001 publicouse o Decreto 302/2001 do 25 de outubro, polo que se regula o aproveitamento da enerxía eólica na Comunidade Autónoma de Galicia. Este decreto ten por obxecto a regulación dentro do ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia de:

- A planificación do aproveitamento da enerxía eólica mediante a elaboración do Plan Eólico de Galicia e dos plans eólicos empresariais, así como da infraestrutura, tanto eléctrica como industrial, necesaria para a súa implantación.
- Procedemento para a autorización administrativa das instalacións de produción de electricidade a partir da enerxía eólica, calquera que sexa o seu réxime de explotación, así como o recoñecemento, de se-lo caso, da utilidade pública desas instalacións, suscitado polo promotor dun parque eólico.
- As condicións técnicas, socioeconómicas, ambientais e de eficiencia enerxética que deberán respectarse en todo caso para a implantación das ditas instalacións.
- Establecemento dun procedemento para os efectos da declaración de utilidade pública das instalacións nos procedementos de expropiación.

O 6 de febreiro de 2002 publicouse o Decreto 14/2002, do 24 de xaneiro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, quedando estruturada nos seguintes órganos:

**O Conselleiro
Secretaría Xeral**

Dirección Xeral de Montes e Industrias Forestais. Exercerá as competencias e funcións atribuídas á consellería en materia da ordenación, fomento e mellora da produción forestal, industrialización e comercialización de produtos de primeira transformación da madeira, así como as medidas da loita contra os incendios forestais.

Dirección Xeral de Conservación da Natureza. Exercerá as competencias e funcións atribuídas á consellería en materia de protección, conservación, restauración, mellora, recuperación e divulgación dos recursos naturais, cinexéticos e piscícolas e a adecuada xestión dos espazos naturais, da flora e fauna silvestres, da paisaxe e dos elementos singulares da xeografía da Comunidade Autónoma galega, a difusión dos seus valores e o uso e desfrute do medio natural e os seus ele-

mentos etnográficos e a súa preservación para as xeracións futuras. Encargarase de promover unha defensa global da natureza e dos seus recursos, da conservación e xestión específica dos espazos que o necesiten particularmente e, en especial a rede galega de espazos protexidos e da consolidación e promoción da Rede Natura 2000 de Galicia.

Dirección Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental. Exercerá as competencias e funcións en materia de control e avaliación da incidencia que sobre o ambiente provoque a actividade humana, e o fomento de sistemas e estratexias de corrección da dita incidencia, así como a súa posta en marcha para o logro da adecuada protección ambiental.

Centro de Desenvolvemento Sostible. Exercerá as competencias e funcións en materia de promoción do desenvolvemento sustentable da sociedade galega; o fomento da participación cidadá a través das políticas de información; o impulso á investigación e o desenvolvemento tecnolóxico para a mellora do contorno; o deseño e seguimento dos proxectos de cooperación internacional correspondente ó ámbito da actuación da consellería; a proposta e tramitación de convenios, acordos ou pactos con entidades públicas ou privadas para o logro dos seus obxectivos; a participación en foros nacionais e internacionais para efectos de facilitar o fluxo dos coñecementos máis actuais entre os distintos sectores interesados; e o desenvolvemento de estudos e informes en materia de ambiente.

Delegacións Provinciais. Á fronte de cada delegación provincial existirá un delegado do que dependerán todos os servizos, unidades ou centros da consellería de carácter territorial que radiquen no ámbito da súa competencia.

Órganos colexiados. Adscribíense á Consellería de Medio Ambiente o Consello Galego de Medio Ambiente, o Comité Galego de Pesca Fluvial, o Comité Galego de Caza, os Xurados Provinciais de Montes Veciñais en Man Común e o Rexistro de Asociacións Protectoras do Medio Ambiente.

Adscribíense tamén á Consellería de Medio Ambiente o organismo autónomo Augas de Galicia.

O 7 de febreiro de 2002 publicouse a Resolución do 24 de xaneiro de 2002, da Dirección Xeral de Montes e Industrias Forestais, sobre medidas para a prevención de incendios forestais durante o ano 2002.

O 7 de febreiro de 2002 publicouse a orde do 31 de xaneiro de 2002 pola que se fixan os períodos hábiles de pesca e normas relacionadas con elas nas augas continentais da Comunidade Autónoma de Galicia durante a temporada de 2002.

La certificación forestal o “madera certificada” exige para su obtención el contar con el “certificado de poda” que comprende tanto la llamada “poda baja”, hasta 2,50 m de altura efectuada desde el suelo, como la “poda alta”, a más de 2,50 m, y cuya ejecución con los medios utilizados hasta el presente no permite ser realizada con seguridad, rentabilidad y de un modo técnicamente correcto -en el pino el corte ha de darse en la unión del cuello de la rama con el resto de la misma-. Estos problemas los viene a solucionar la “cabina elevable como apero de tractor” que dividida en dos mitades en sentido anteroposterior permite la poda alta de los árboles en cada una de las filas situadas lateralmente y con dos operarios, para lo cual la plantación debe ser efectuada, desde el inicio de los trabajos de repoblación, con vistas a las labores de silvicultura que se van a llevar a cabo en la vida del bosque, por ejemplo, el pino debe ser plantado en calles de 3,50 m por 2,50 m y éstas habrán de formar un ángulo de 45 grados con la vía de saca consiguiéndose la maniobrabilidad del tractor en las labores de desbroce de las ramas cortadas en la poda y del matorral, lográndose así la incorporación al suelo de sus

Estructuración del monte mediante la aportación de un nuevo invento patentado “cabina elevable como apero de tractor” para efectuar la poda alta. El Monte del futuro.

materiales, complementándolo con un posible abonado corrector, previa analítica, unido a una conveniente carga ganadera. Con la poda alta se logra madera de mayor calidad, con pocos nudos, cilíndrica y más aprovechable en el aserradero, se evita tanto la excentricidad como la reacción y compresión, se consiguen mayores crecimientos del árbol y de modo rectilíneo, se previenen las plagas por mayor aireación e insolación de árboles y suelo,

se combaten mejor, y hasta se evitan, los posibles fuegos por la mayor distancia de la copa al suelo y los precios llegan a triplicarse. Por todo ello consideramos este planteamiento como factible de ser realizado en un futuro inmediato. Como bien se comprende cada una de las consideraciones aportadas pueden ser objeto de nuevos trabajos a publicar que estaríamos dispuestos a desarrollar.

“Nogales”

DESBROCES CASELAS, S.L.

LIMPIEZA DE MONTES
 REJONEO | RAREO | PODA
 PLANTACIÓN FORESTAL

Gerardo / Juan
 Telf. 986 39 145
 Móvil: 649 970 053 / 649 970 052
 Salceda de Caselas | Pontevedra

SESFOR

Estudios e Iniciativas Forestales, S.L.

PROYECTOS PARA FORESTACION DE TIERRAS AGRARIAS.
 PROYECTOS DE REPOBLACION. PLANES DE ORDENACION
 DE MONTES VECINALES. ESTUDIOS E INFORMES DE
 INGENIERIA FORESTAL.

Mourentans-Viceso, Ctra. Negreira a Urdilde, Km. 4, 15839 Coruña, España
 Tel.: 981 192726 - Fax: 981 192725

Terceiro Inventario Forestal Nacional. 1997-2006 Galicia. A Coruña

Director do Proxecto: José A. Villanueva Aranguren.

Edita: Ministerio de Medio Ambiente. DGCONA

O monte galego en cifras

Edita: Xunta de Galicia. Consellería de Medio Ambiente

A partir dos datos do Terceiro Inventario Forestal Nacional preséntase o estado e evolución dos sistemas forestais galegos, estudiándoo a partir de catro grandes subsistemas: o físico-natural, o económico-social, o legal e institucional e o das infraestruturas e asentamentos.

Algúns destes grandes subsistemas requiriron a súa desagregación, constituíndo unha entidade de análise de relevancia suficiente como para ser tratada nun apartado independente. Os documentos estrutúranse en ámbitos de información, capítulos e indicadores.

La Transformación Histórica del Paisaje Forestal en Galicia. Tercer Inventario Forestal Nacional. 1997-2006

Autores: Manuel Valdés, Carlos M. e Gil Sánchez, Luis.

Edita: Ministerio de Medio Ambiente. DGCONA.

Este libro expón, estudia e analiza a evolución histórica dos montes galegos, dende épocas prehistóricas ata os nosos días, describindo tamén os principais rasgos actuais do medio físico, os usos actuais do chan e a evolución da vexetación dende antes de iniciarse a actividade agraria.

VÉNDESE

Lugar de 13,5 ha
(en varias pezas)

Hervellequeira, Devesos, Ortigueira

Tel.: 981-40 00 12

La madera y su tecnología

Autores: García Esteban, L., Guindeo Casasús, Peraza Oramas, C. e de Palacios de Palacios, P.

Edita: Fundación Conde del Valle de Salazar-Aitim-Ediciones Mundi-Prensa.

336 páxs. 50 € (8.319 pta).

O obxectivo desta publicación é a edición dun manual que cubra a parcela do coñecemento das industrias de primeira e segunda transformación da madeira. Sen perder o rigor técnico e científico inténtase que sirva tanto ós afeccionados coma ós profesionais da madeira. Os autores son profesores da Universidade Politécnica de Madrid e desenvolven ou desenvolveron a súa actividade docente e investigadora na Cátedra de Tecnoloxía da Escola Técnica Superior de Enxeñeiros de Montes de Madrid.

Patología de la madera

Autor: Rodríguez Barreal, J.

Edita: Fundación Conde del Valle de Salazar-Ediciones Mundi-Prensa.

349 páxs. 30,05 € (5.000 pta).

O contido desta obra abrangue a problemática patolóxica da madeira, as implicacións patolóxicas do medio de colocación, axentes causantes de patoloxías na madeira, tratamentos, problemática medioambiental e de seguridade humana do tratamento da madeira por impregnación química e a normativa no campo da protección química e a conservación da madeira.

Tecnología de la madera

Autores: Vignote Peña, S. e Jiménez Peris, F. J.

Edita: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación e Ediciones Mundi-Prensa.

653 páxs. 48,08 € (8.000 pta).

Abórdanse nesta publicación ademais das tecnoloxías dos tratamentos, curvado, corte e unión da madeira, as súas características e propiedades, a produción madeireira no mundo, as patoloxías, as anomalías e defectos da madeira en rolo, as normas de clasificación das madeiras, etc.

Los árboles y arbustos de la Península Ibérica e Islas Baleares

Autor: López González, Ginés A.
Edita: Mundi-Prensa.
 Dous tomos. 1.731 páxs.
 96 € (15.973 pta).

É un tratado monográfico en dous volumes das árbores e arbustos que medran na Península Ibérica e nas Illas Baleares. Refírese tanto a árbores e arbustos silvestres coma ós naturalizados e ós cultivados de forma habitual nos nosos parques, xardíns ou alamedas. Describe as plantas e a familia á que pertencen, a súa distribución, o lugar no que medran, a época de floración, a orixe dos nomes científicos do xénero e das especies, o tipo de madeira, os usos medicinais, as aplicacións populares ou industriais, o carácter venenoso ou comestible, os datos ou testemuñas históricas, o grao de ameaza das plantas en perigo, etc. Está ilustrado con 1.426 fotografías en cor, 30 láminas de morfoloxía e 592 debuxos de plantas.

Entomología forestal: Los insectos y el bosque

Autor: Dajoz, R.
Edita: Mundi-Prensa.
 550 páxs. 45,08 € (7.500 pta).

Este libro trata non soamente dos insectos daniños senón tamén da ecoloxía do conxunto dos insectos forestais. Presenta os resultados das investigación recentes relativas en particular ás relacións insectos/árbores, á biodiversidade e ós factores que interveñen na modificación e o empobrecemento da fauna forestal.

Plagas de insectos en las masas forestales

Coordinadores: Romanyk, N. e Cadahía, D.
Edita: Sociedad Española de Ciencias Forestales-Ediciones Mundi-Prensa.
 336 páxs. 34 € (5.637 pta).

Este libro pon de manifesto a íntima relación que existe entre a selvicultura e a defensa do monte contra as pragas de insectos. Nel estúdiense as pragas dos piñeiros, eucaliptos, carballos, aciñeiras, etc. Tamén se analizan os métodos de loita contra estas pragas, a loita química e o fomento da fauna útil contra elas.

El aprovechamiento maderero

Autores: Tolosana Esteban, E., González G. de Linares, V. e Vignote Peña, S.
Edita: Fundación Conde del Valle de Salazar-Ediciones Mundi-Prensa.
 575 páxs. 60,10 € (10.000 pta).

Estúdiense neste volume o mercado e os aproveitamentos madeiros, as características xerais do mercado, a oferta e volumes de extracción, a demanda e os consumos das industrias de primeira transformación, a comercialización da madeira en rolo, as técnicas e os materiais empregados no aproveitamento madeiro, etc.

OPERFOGA, S.L.

PROYECTOS Y REPOBLACIONES
 DESBROCES. PREPARACIÓN DEL TERRENO.
 PLANTACIONES. PODAS. RAREOS.
 OBRA CIVIL. PISTAS. CORTAFUEGOS.
 DEPÓSITOS DE AGUA.
 COMPRA DE MADERA.

Avda. de Galicia, 87. 15.320 As Pontes. A Coruña
 Tel.: 981.453.109

- SERVICIOS FORESTALES
- SERVICIOS DE TRACTOR
- PROYECTOS
- PLANTACION
- LIMPIEZA FINCAS

DESBROCES ROCHA Miguel González

Teléfono 986 68 52 67 - Móvil 609 80 90 67
 TABORDA - TOMIÑO

participación da AFG en actos de interese forestal

Visita a Galicia dun grupo de selvicultores socios do Consorci Forestal de Catalunya. (19, 20 e 21 de outubro).

Reunión do "Grupo de expertos para a elaboración da proposta de directrices rexionais de xestión forestal sostible" na sede da AFG en Santiago. (8 de novembro).

Reunión do Comité Galego contra Incendios Forestais. Asiste Francisco Fernández de Ana. (16 de novembro).

Xornada de Cooperativismo. Escola de Relacións Laborais, Lugo. Asiste como ponente Julio Ruiz Cagigal. (22 de novembro).

Xornadas de divulgación selvícola *Pragas e doenzas en masas de coníferas e frondosas*. As Pontes e Tomiño. (23 e 24 de novembro), Cospeito e Crecente (30 de novembro e 1 de decembro).

Xornadas de Cooperativismo organizadas pola Escola de Relacións Laborais en Santiago. Asiste como ponente Francisco Dans. (28 de novembro).

Reunión da Mesa da Madeira coordinada pola Federación Empresarial de Serradores e Rematantes de Madeira de Galicia en Santiago. Asiste Antonio Comesaña. (3 de decembro).

Reunión do Comité de Seguimento do Proxecto de "Aproveitamento da Biomasa Forestal producida na cadea Monte-Industria de Galicia", en Silleda. Asiste Xosé Represas. (4 de decembro).

Reunión do Comité Consultivo Bosque e Cortiza da Unión Europea en Bruxelas. Asiste Francisco Dans en representación de COSE. (5 de decembro).

Xunta Directiva de PEFC-España en Madrid. Asiste Francisco Fernández de Ana. (10 de novembro).

Segunda reunión do "Grupo de expertos para a elaboración da proposta de directrices rexionais de xestión forestal sostible" en Lugo. (11 de decembro).

Reunión do Consello de Xestión do Proxecto Eurosilvasur en Coimbra. Asiste Francisco Fernández de Ana. (12 e 13 de decembro).

Reunión do Directorio da Unión de Selvicultores do Sur de Europa (USSE) en Coimbra. Asisten Francisco Dans e Francisco Fernández de Ana. (13 de decembro).

Reunión convocada pola Asociación de Viveiros Forestais de Galicia (VIFOGA) en Santiago para tratar dos problemas que presentan as plantacións novas de castiñeiros e a recuperación dos soutos vellos produtores de castaña. Asiste Cristina Verde (14 de decembro).

Visita da empresa auditora finlandesa Indufor Oy para informarse sobre o Sistema de Xestión Forestal PEFC en España. (15 de decembro).

II Congreso Técnico-Científico Forestal del Arco Atlántico. Mesa redonda "Tipos de montes e actores forestais". Asiste como ponente Xosé Represas. (21 de decembro).

Reunión do Comité de Pilotaxe Eurosilvasur-Galicia en Santiago de Compostela. Asiste Francisco Dans. (11 de xaneiro).

Xornada técnica forestal sobre restos de madeira convocada pola Asociación Nacional de Fabricantes de Tableros (ANFTA) en Santiago. Asiste Antonio Comesaña. (11 de xaneiro).

Reunión sobre Certificación Rexional en Madrid. Asiste Francisco Dans. (16 e 17 de xaneiro).

Reunión do Comité Técnico do proxecto Eurosilvasur en Santiago e Seminario sobre a valoración e medición da madeira en pé. Asisten Francisco Dans e Beatriz Fernández. (22 e 23 de xaneiro).

Asinamento dun Convenio de Colaboración entre a AFG, a Universidade de Santiago e a Consellería de Medio Ambiente para a realización dun documental dentro do proxecto Eurosilvasur. (23 de xaneiro).

Reunión cos delegados de zona elixidos na provincia de Pontevedra en Xinzo (Ponteareas). (26 de xaneiro).

Reunión da Xunta de Goberno da AFG en Santiago de Compostela. (4 de febreiro).

Reunión na sede da AFG en Santiago cos Delegados de zona da provincia da Coruña. Asisten Xosé Represas, Francisco Dans e Braulio Molina. (6 de febreiro).

Reunión da Xunta de Goberno da AFG co Director Xeral de Montes e Industrias Forestais en Santiago. Asisten Xosé Represas, Francisco Fernández de Ana e Francisco Dans. (20 de febreiro).

Reunión técnica con motivo da visita do entomólogo especialista en pragas forestais Prem Govender en Cedeira. Asisten: Francisco Dans, Enrique García, Francisco Fernández de Ana, Tomás Fonticoba e José Ramón Pedre. (26 de febreiro).

Reunión convocada pola Asociación de Viveiros Forestais de Galicia (VIFOGA) en Santiago para a elaboración dunha proposta de axudas ós soutos vellos e ás plantacións novas de castiñeiro. Asiste Cristina Verde (26 de febreiro).

Terceira reunión do "Grupo de expertos para a elaboración da proposta de directrices rexionais de xestión forestal sostible" en Santiago. (28 de febreiro).

Xornadas de divulgación selvícola *Pragas e doenzas en masas de coníferas e frondosas* en Negreira, (1 e 2 de marzo) e Agolada (8 e 9 de marzo).

Reunión da Xunta de Goberno da AFG co Director Xeral de Montes en Santiago. Asisten Xosé Represas, Francisco Fernández de Ana, Julio Ferreiro e Francisco Dans. (13 de marzo).

Reunión coas comunidades afectadas polo parque eólico Montouto en Xinzo (Ponteareas). Asisten Xosé Represas, Julio Ruiz e Daniel Rodríguez. (15 de marzo).

Reunión cos delegados de zona de Pontevedra. Centro cultural de Cabeiro, Redondela. Asisten Xosé Represas, Santiago González, José Luis Campos, Manuel González e Antonio Comesaña. (16 de marzo).

Reunión da Xunta de Goberno da AFG co Conselleiro de Medio Ambiente en Santiago. Asisten Xosé Represas, Francisco Fernández de Ana, José Luis Campos, Antonio Comesaña, Manuel Fernández e Francisco Dans (18 de marzo).

Asinamento dun convenio entre a Asociación Forestal de Galicia e a empresa Reboreda para facer tratamentos fitosanitarios con condicións preferentes ós socios da AFG. (20 de abril).

Visita a Galicia de selvicultores portugueses socios da Asociación Forestal do Vale do Sousa e da Asociación Forestal do Baixo Vouga. (4 e 5 de abril).

participación da AFG en actos de interese forestal

Jornadas de divulgación selvícola *Selvicultura de frondosas* en Ferreira do Valadouro e Lalin. (5 e 6 de abril).

Jornadas sobre fiscalidade das comunidades de montes en Mondoñedo, (13 de abril), Silleda, (20 de abril) e Ponteareas (27 de abril).

Reunión convocada pola Asociación de Viveiros Forestais de Galicia (VIFOGA) en Santiago para a elaboración dunha proposta de axudas ós soutos vellos e ás plantacións novas de castiñeiro. Asiste Cristina Verde (19 de abril).

Reunión do Comité galego de defensa dos montes contra incendios forestais en Santiago de Compostela. Asiste Francisco Fernández de Ana. (29 de abril).

Reunión do Comité Técnico Eurosilvasur en Porto. Asiste Francisco Dans. (29 e 30 de abril).

Reunión na Dirección Xeral de Montes para analiza-las futuras accións enmarcadas na segunda fase do plan integral de loita contra o goniptero. Asiste Braulio Molina. (30 de abril).

Charlas informativas sobre tratamento de goniptero no concello de Paderne (A Coruña). Imparte as charlas Enrique García. (29 e 30 de abril e 2, 3, 6 e 7 de maio).

Reunión da Xunta de Goberno da AFG en Santiago. (6 de maio)

próximos actos da AFG

Seminario Asociativismo e cooperativismo forestal. Viseu (Portugal). Asiste como ponente Xosé Represas. (23 e 24 de maio).

Reunión do Comité de Xestión do proxecto Eurosilvasur en Pamplona. Asiste Francisco Fernández de Ana. (23 e 24 de maio).

XVI Asemblea Xeral da AFG en As Pontes (25 de maio).

Reunión do Comité Consultivo Bosque e Cortiza da Unión Europea en Bruxelas. Asiste Francisco Dans en representación de COSE. (29 de maio).

Viaxe dos socios da AFG a La Rioja e Sur de Francia. (31 de maio-6 de xuño).

Seminario de medición e cubicación de madeira en Bilbao dentro do marco do proxecto Eurosilvasur. Asiste Beatriz Fernández. (20 e 21 de xuño).

Presentación do Sistema de Certificación PEFC- España. Asiste Francisco Fernández de Ana. (20 de maio).

Seminario sobre organización dos produtores forestais e sobre financiamento da selvicultura. Buerdeos (3, 4 e 5 de xullo).

cursos, congresos, seminarios e feiras forestais

15 de maio

Jornada sobre Gestión Forestal Sostenible y Certificación Forestal. Organiza: Federación de Asociaciones Forestales de Castilla y León.

Máis información: Telf.: 980 51 05 80 e fafcycle@telefonica.net

16-18 de maio

III Convención Europea da Montaña. Inverness (Escocia). Organiza: Euromontana. Asociación Europea das Rexións de Montaña.

Máis información: www.mountainconf.com

23 e 24 de maio

Seminario Asociativismo e cooperativismo florestal. Viseu. Organiza: Forestis. Associação Florestal de Portugal. C-electrónico: forestis@mail.telepac.pt

abril-xuño

Curso de postgrado Ingeniería de recursos naturales. Restauración hidrológico-forestal. Madrid. Organiza: Departamento de Ingeniería Forestal da Escola Técnica Superior de Enxeñeiros de Montes.

Máis información: Telf.: 91-336 63 94 e jlgarcia@montes.upm.es

19-23 de xuño

XXV Semana Verde de Galicia. Silleda. Organiza: Fundación Semana Verde.

Máis información: Telf.: 986-80 46 17 e www.feiragalicia.com

xuño-xullo

Seminarios de presentación do Sistema PEFC de Certificación Forestal Paneuropea. A AFG vai organizar oito seminarios de presentación do Sistema PEFC

noutras tantas localidades galegas ó longo dos meses de xuño e xullo.

Máis información nas oficinas da AFG.

9-14 de setembro

II Congreso Ibero-Americano de pesquisa e desenvolvemento de produtos forestais.

I Seminario em tecnologia da madeira e produtos não madeiráveis. Curitiba, Brasil.

Máis información: www.floresta.ufpr.br/eventos/iberomadeira

30 de setembro 2002-6 de junio 2003

Curso de Especialización Postuniversitaria del Programa Master en Ordenación rural en función del medio ambiente. Zaragoza. Organiza: Instituto Agronómico Mediterráneo de Zaragoza.

Máis información: Telf.: 976-71 60 00 e www.iamz.ciheam.org

15-16 de outubro

Incendios forestales: Investigación de causas y nuevas tecnologías para prevención y extinción. Zaragoza. Organiza: Instituto Agronómico Mediterráneo de Zaragoza.

Máis información: Telf.: 976-71 60 00 e www.iamz.ciheam.org

10-15 de novembro

International Conference on Eucalypt Productivity. Hobart, Tasmania.

Máis información: www.cdesh.com.au/eucprod

29-30 novembro

I Congreso Profesional de los Ingenieros de Montes. Madrid. Palacio Municipal de Congresos. Organiza: Asociación y Colegio de Ingenieros de Montes.

Máis información: www.ii.es/montes/montes.htm

Madera a la baja

Parques de las fábricas llenos de madera y solares atestados de puntal de eucalipto vienen a corroborar el bajísimo precio del eucalipto en el año 2002.

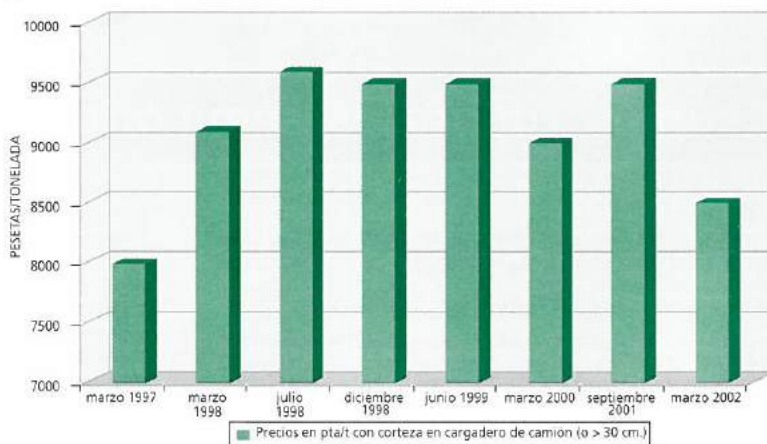
Para encontrar un precio similar al de hoy es preciso remontarse al año 1995, es decir hace más de siete años. Situación que lejos de mejorar se agrava por momentos ante el anuncio de una nueva bajada, 200 pta en tonelada, para mediados del mes de mayo.

Mientras esto ocurre, el goniptero y los patógenos siguen castigando las masas de eucalipto generando fuertes caídas en la producción de madera de nuestros montes y, en consecuencia, una gravísima disminución de los rendimientos de las plantaciones.

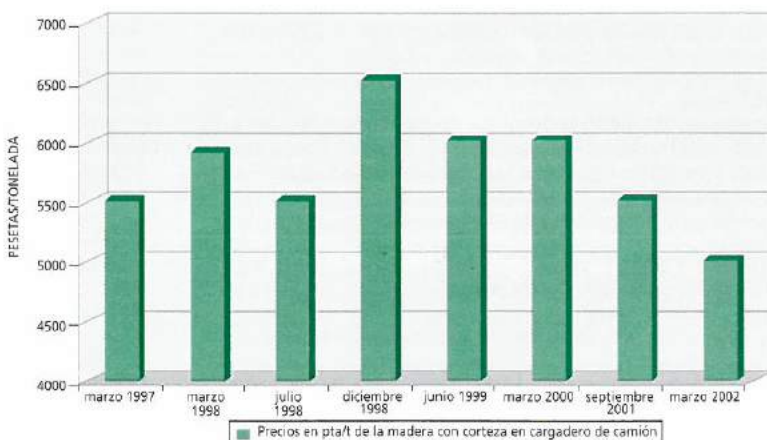
A su vez, los costes de corta, saca y transporte de madera continúan creciendo año tras año, de tal manera que en marzo de 2002 el beneficio de una plantación de eucalipto es al menos un cuarenta por ciento inferior al que se generaba en 1997 y un sesenta por ciento inferior al que se producía en 1998.

Una actitud solidaria por parte de la industria llevaría a suprimir de inmediato las importaciones de madera de eucalipto para dar rápida salida a los stocks existentes, no es admisible una nueva bajada de precios.

EVOLUCIÓN DE LOS PRECIOS DE LA MADERA DE PINO PARA SIERRA EN GALICIA

EVOLUCIÓN DE LOS PRECIOS DE LA MADERA DE EUCALIPTO PARA PASTA DE PAPEL EN GALICIA

PRECIOS ORIENTATIVOS DE LA MADERA GALLEGA

marzo 2002

PRECIOS EN CARGADERO DE CAMIÓN
€/tonelada

PRECIOS EN PARQUE DE FÁBRICA
€/tonelada

1 MADERA DE SIERRA

PINO GALLEGO Y PINO RADIATA

Precios de la rolla según calidad y diámetro en punta delgada.
Calidad normal: Rolla derecha, verde, sin azular

14 a 19 cm	44 €/t c/c
20 a 29 cm	49 €/t c/c
más de 30 cm	52 €/t c/c

EUCALIPTO

ø superior a 35 cm	42 €/t c/c
--------------------	------------

CASTAÑO

ø superior a 20 cm	96 €/t c/c
--------------------	------------

PINO GALLEGO Y PINO RADIATA

Precios de la rolla según calidad y diámetro en punta delgada.
Calidad normal: Rolla derecha, verde, sin azular

14 a 19 cm	47 €/t c/c
20 a 29 cm	54 €/t c/c
más de 30 cm	59 €/t c/c

EUCALIPTO

ø superior a 35 cm	51 €/t c/c
--------------------	------------

2 MADERA PARA ASTILLAR

PINO GALLEGO Y PINO RADIATA

Destino tablero	27 €/t c/c
-----------------	------------

EUCALIPTO

Destino pasta para papel	30 €/t c/c 42 €/t s/c
--------------------------	--------------------------

PINO GALLEGO Y PINO RADIATA

Destino tablero	31 €/t c/c
-----------------	------------

EUCALIPTO

Destino pasta para papel	36 €/t c/c 46 €/t s/c
--------------------------	--------------------------

3 MADERA DE DESENLLO O CHAPA

PINO GALLEGO

Rolla limpia de nudos, derecha, sin azular y con diámetros en punta delgada mayores de 35 cm para desenrollo y mayores de 40 cm para chapa

Desenrollo	78 €/t c/c
Chapa plana	144 €/t c/c

EUCALIPTO

Desenrollo	54 €/t c/c
------------	------------

PINO GALLEGO

Rolla limpia de nudos, derecha, sin azular y con diámetros en punta delgada mayores de 35 cm para desenrollo y mayores de 40 cm para chapa

Desenrollo	84 €/t c/c
Chapa plana	150 €/t c/c

EUCALIPTO

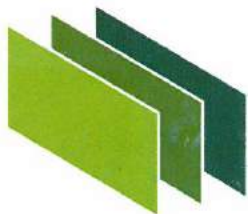
Desenrollo	60 €/t c/c
------------	------------

ø diámetro c/c con corteza s/c sin corteza

Estos precios tienen un fin exclusivamente orientativo para el productor de madera y han sido proporcionados por selvicultores e industrias de la madera de las cuatro provincias gallegas. Los márgenes de precios que se indican obedecen al precio mínimo y máximo de cada producto que ha sido facilitado. Desde aquí nuestro agradecimiento a todas las personas y las empresas que han colaborado.

(En la utilización de estos datos se ruega mencionar la fuente de información)

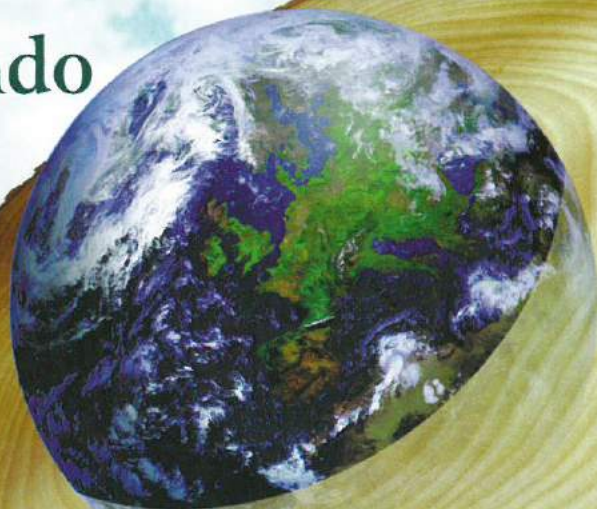
Para mayor información pueden dirigirse a las oficinas de la AFG

25 Aniversario
Semana Verde de Galicia
 Feria Internacional Silleda-Santiago 19-23 Junio 2002

Vendrá
 todo
 el mundo

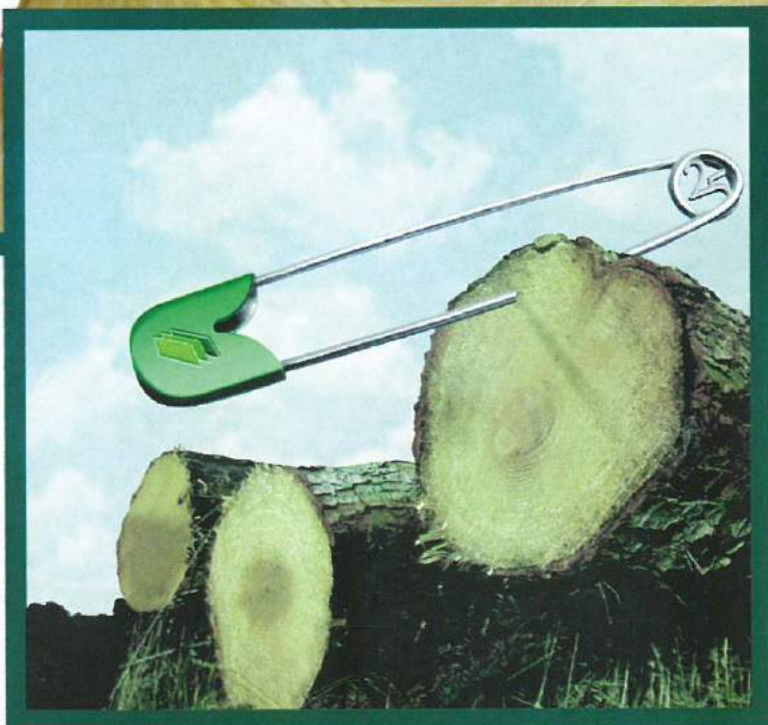

**Salón Forestal
 y de la Madera**

Una interesante oportunidad de negocio para que las empresas del sector Forestal y de la Madera presenten sus productos en el mercado de la Euroregión Atlántica.

La primera feria de España que integra en un monográfico la totalidad de la cadena productiva de la madera. Una cita cada vez más profesional.

Un salón imperdible.

Es imperdible

25 AÑOS de
 GRANDES
 EXITOS

**Feira
 internacional
 de Galicia**

Silleda • Santiago de Compostela

36540 SILLEDA (Pontevedra) - España

Telf. (34) 902 252002

e-mail: info@feiragalicia.com

www.feiragalicia.com

